

GRMSKI SEJALEC

Oktober 2026

Grm Novo mesto – center biotehnike in turizma
Kmetijska šola Grm in biotehniška gimnazija

Grm Novo mesto – center biotehnike in turizma

Kmetijska šola Grm in biotehniška gimnazija

Sevno 13, 8000 Novo mesto · Tel: 07 39 34 700

Uredniški odbor: Marjana Kos, Neva Vrčko Novak, Sonja Golob

Lektoriranje: Neva Vrčko Novak

Fotografije: šolski arhiv ter zasebni arhiv dijakov in profesorjev

Oblikovanje: Manca Kavšček

Tisk: Jože Dolinšek, Natisni.net

Naklada: 1200

Avtorja naslovne fotografije: Luka Novak, Mila Novak

NAGOVOR RAVNATELJICE

Leto 2026 je namenjeno praznovanju pomembnega jubileja – 140-letnice delovanja Kmetijske šole Grm in biotehniške gimnazije. To je mejnik, ko se ozremo na bogato preteklost naše šole, na generacije dijakov in zaposlenih, ki so skozi desetletja soustvarjali njeno zgodbo, ter na vse, kar nas povezuje danes. Jubilejno leto pa ni le pogled nazaj, je tudi pogled v prihodnost in priložnost, da z zadovoljstvom in ponosom predstavimo pot, ki smo jo prehodili, ter pokažemo, kako se naša šola razvija in odziva na potrebe časa.

Nič se ne zgodi čez noč. Naša šola se je skozi 140 let oblikovala, spreminjala in razvijala, a ves čas smo ostajali zvesti temeljnim vrednotam – znanju in strokovnosti, povezanosti z naravo, praktičnemu znanju ter spoštovanju tradicije.

V tej izdaji šolskega časopisa Grmski sejalec je poseben poudarek na vključevanju dijakov v vzgojno-izobraževalno delo skozi številne aktivnosti, kar na šoli razumemo kot naše pomembno poslanstvo. Ponosna sem na vse zaposlene, ki z zavzetostjo in predanostjo sledijo temu cilju ter s svojo pripravljenostjo, predanostjo in inovativnostjo ustvarjajo priložnosti za aktivno vključevanje naših dijakov v življenje in delo naše šole.

Ponosna pa sem tudi na vse naše dijake, ki s svojo ustvarjalnostjo, zavzetostjo in številnimi dosežki na tekmovanjih, projektih, natečajih, raziskovalnem in praktičnem delu soustvarjate utrip naše šole ter s svojimi uspehi pišete njene nove zgodbe.

Tokratni Grmski sejalec prinaša utrinke našega šolskega življenja. Ob branju boste lahko dobili vpogled v mnoge aktivnosti, ki so potekale na šoli. To je pomembno priznanje našemu delu in hkrati spodbuda, da tudi v prihodnje ustvarjamo kakovostno, varno in spodbudno okolje, v katerem lahko mladi pridobivajo znanje, razvijajo svoje talente in odkrivajo svoje poklicne poti. Mi zaposleni pa zasledujemo naše poslanstvo.

Naj bo tudi ta številka časopisa del jubilejne zgodbe in spomin na leto, v katerem skupaj praznujemo pomemben mejnik. 140 let je za nami. Pred nami pa je prihodnost, ki jo bomo ustvarjali skupaj. Prijetno branje!

Marjana Kos,
ravnateljica Kmetijske šole Grm in biotehniške gimnazije

NAGOVOR RAVNATELJICE	2
PROJEKTI IN DOGODKI	4
Odlični rezultati poklicne in splošne mature	4
Zaključek 10. mednarodne šole mladih rejcev	4
Sončna energija v praksi	5
Digitalno je zmagovalno	5
VR4Empathy	6
Ob dnevu Zemlje smo poklanjali srčke!	6
Šola ambasadorica Evropskega parlamenta	6
Okusno in brez zavržene hrane!	7
Tudi varjenje je lahko zabavno	7
Predstavitve slaščičarskega znanja v Portorožu	8
Cvetličarke na terenu	8
Noč knjige 2026 na Grmu	9
Naši dijaki na izmenjavi v Šempetru pri Gorici	9
Dan za spremembe – mir v srcu in okolju	10
Obisk trgovin za male živali	10
Obisk zavetišča Turk	11
Učne ure cvetličarstva se ne končajo v učilnici	11
BRIHTNE BUČE BAJNOFA TEKMUJEJO	13
Ko cvetijo ideje in uspehi	13
Velikonočni pirh	14
Državno tekmovanje v pisanju haikujev	14
Tekmovanje v poznavanju flore	15
Šolski kviz Mladi in kmetijstvo	15
Salamijada 2026	16
Tekmovanje v ocenjevanju goveda v Parizu	16
Tekmovanje iz znanja statistike	17
LAHKIH NOG NAOBKROG	18
Poljska: projekt Beelieve	18
Od Pavčkove besede do Slakovega napeva	18
Jurčičeva pot	19
Vse poti vodijo v Rim	19
Obisk muzeja čokolade – Chocolarium	20
Projektni dnevi v objemu dežele Petra Klepca	20
Projekt Warming School v Zanzibaru	21
Zaključno srečanje Warming School v Bruslju	22
Z MOJEGA ZORNEGA KOTA	24
Intervju s športnico leta Nežo Gazvoda	24
KULTURNI KOTIČEK	25
Knjižni molj priporoča	25
Knjižne popsplastice	25
Kosovelovo leto 2026	26
Natečaj »Gozd-les – naravno bogastvo«	26
ŠPORTNI KOTIČEK	27
Državno prvenstvo za srednješolce v veleslalomu	27
Srednješolski viceprvak v krosu	28
Grmčani na ljubljanskem teku trojk	28
Državno prvenstvo v atletiki	28
Področno posamično prvenstvo v atletiki	29
Slemenšek ubranil naslov prvaka v polmaratonu	29
Športni dan na vodi	29
Kmečke igre	30

BAJNOF KUHA	30
Kratka novička: torta za 140 let	30
Jabolčna tortica	31
DOBRODELNOST	32
Košarica dobrodelnosti	32
Aktivnosti s področja krvodajalstva	32
Tematsko naravoslovni dan	32
KEMIJSKI KOTIČEK	33
DEUTSCH	34
Ekskurzija v Gradec in čokoladnico Zotter	34
ENGLISH CLUB	34
My favourite spot around the school	34
LIKOVNI KOTIČEK	35
Umetniške novičke – 2. del	35
Samostojna likovna razstava Eme Grubič	36
Natečaj Evropa skozi naše oči	36
3. šolski likovni extempore	36
ZGODBA Z NASLOVNICE	37
Od grozdja do grmske penine	37
JUBILEJNA PRILOGA	38
Vse najboljše!	38
Kratka zgodovina Grma	39
Mini anketa: med časovnim strojem in supermočmi	40
SPOMINI NEKDANJH GENERACIJ	41
Kako me je profesor odpeljal k frizerju	41
»Ej, tudi jaz sem hodil na Bajnof!«	43
Lepo je biti član ustvarjalnega kolektiva	44
Mojih 30 let na Grmu	45
Lepi spomini, ki ostajajo	45
Enkrat Grmčan, za vedno Grmčan	46
Pogovor z Vido Hlebec, nekdanjo ravnateljico	48
ŠOLSKI SISTEM NEKOČ IN DANES	49
Šolska pravila v 19. stoletju	49
Kako so učili včasih?	50
Šola v medijih skozi desetletja	51
AKTIVNOSTI OB 140-LETNICI	52
140 let ponosa, tradicije in skupnih korakov	52
Peš po poti selitve šole s Slapa pri Vipavi	52
Predstava About a boy	53
Land art v vinogradu	53
Tedni vseživljenjskega učenja 2026 na Grmu	55
Vadba za dobro počutje	56
Grmski pohodniki	57
Po sledih naših korenin	57
Prenova stolov	58
ZABAVNI KOTIČEK	58
Grmski izziv: ali poznaš svojo/našo šolo?	58
Črkovna premetanka	59
Rebus	59
Lov na razlike	59

PROJEKTI IN DOGODKI

ODLIČNI REZULTATI POKLICNE IN SPLOŠNE MATURE NA KMETIJSKI ŠOLI GRM IN BIOTEHNIŠKI GIMNAZIJI

Besedilo: Neva Vrčko Novak in Gregor Kastelic; Fotografije: Marko Kaferle

Na Kmetijski šoli Grm in biotehniški gimnaziji je spomladanski rok mature prinesel veliko razlogov za ponos in zadovoljstvo.

Poklicno maturo je uspešno zaključilo 88 % od 57 dijakov, pri čemer izstopa 4. letnik programa naravovarstveni tehnik s stodontnim uspehom. Pet maturantov je zbralo 20 točk ali več ter si prislužilo knjižno nagrado, poseben pečat pa je dodal David Slemenšek, ki je postal zlati maturant in poleg odličnega spričevala prejel še spričevalo s pohvalo.

Na slovesni podelitvi spričeval splošne mature smo 13. julija 2026 pospremili generacijo, ki je dosegla 94 % uspeh (maturo je opravilo 45 dijakov), sedem dijakov pa je ob poklicni maturi uspešno opravilo še peti predmet. Tudi naša biotehniška gimnazija se lahko pohvali z zlatim maturantom – to je postal Luka Cvelbar s svojim izjemnim uspehom.

Vsem maturantom iskreno čestitamo. Naj vas pogum in volja vodita na nadaljnji poti, vrata na Grmu pa ostajajo za vas vedno odprta!

ZAKLJUČNA SLOVESNOST 10. MEDNARODNE ŠOLE MLADIH REJCEV

Besedilo: Urša Trobec; Fotografija: Marko Kaferle

Društvo rejcev govedí črno-bele pasme v Sloveniji, Oddelek za zootehniko Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani in Grm Novo mesto – center biotehniko in turizma so v začetku julija organizirali 10. mednarodno šolo Mladih rejcev 2026, kjer so se udeleženci naučili priprave živali na razstave, načinov vodenja in ustrezne predstavitve živali publiki. Zadnji dan so na finalnem tekmovanju prikazali svoje novo pridobljeno znanje. Žival so vodili v glavnem mladi rejci, stari med 14 in 17 let, ki so svojo telico spoznali le tri dni pred tekmovanjem.

Najbolje uvrščeni se bodo oktobra udeležili mednarodnega tekmovanja v Italiji, vsi vključeni mladi rejci pa so pridobili mednarodni certifikat. Naši najbolje uvrščeni dijakinji Živa Ficko in Lucija Sitar Šarec sta dosegli odlično 2. mesto vsaka v svoji kategoriji. Ostali sodelujoči dijaki so bili še Anja Smerdel (5. mesto), Jan Vidic (4. mesto), David Lokar (5. mesto) in Rok Tekavec (6. mesto).

SONČNA ENERGIJA V PRAKSI

Besedilo in fotografija: Damjan Šumak

V šolskem letu 2025/2026 smo se na naši šoli vključili v donacijski program podjetja Tracon Electric d. o. o., v okviru katerega smo izvedli projekt Izdelava fotovoltaičnega sistema za polnjenje akumulatorjev. Projekt je dijakom omogočil izkušnjo praktičnega dela na področju obnovljivih virov energije, hkrati pa je nastala uporabna rešitev za potrebe šolskega posestva. V projekt so bili vključeni dijaki sedaj že zaključnega letnika programa mehanik kmetijskih in delovnih strojev, v sklopu strokovnega modula Alternativni viri energije. Pri montaži so sodelovali tudi drugi dijaki drugih programov.

Dijaki so najprej raziskali različne možnosti izrabe sončne energije, nato pa se odločili za izdelavo sistema za polnjenje akumulatorjev. Pri delu so sodelovali v vseh fazah projekta: od načrtovanja in izbire primerne lokacije do izdelave nosilne konstrukcije in montaže fotovoltaičnega panela. Na ta način so pridobili številna nova strokovna znanja in praktične izkušnje.

Poseben del projekta je bila priprava promocijskega videa, v katerem so dijaki predstavili potek dela, uporabljene komponente ter delovanje sistema. Tako so poleg tehničnih veščin razvijali tudi sposobnosti predstavitve svojega dela širši javnosti.

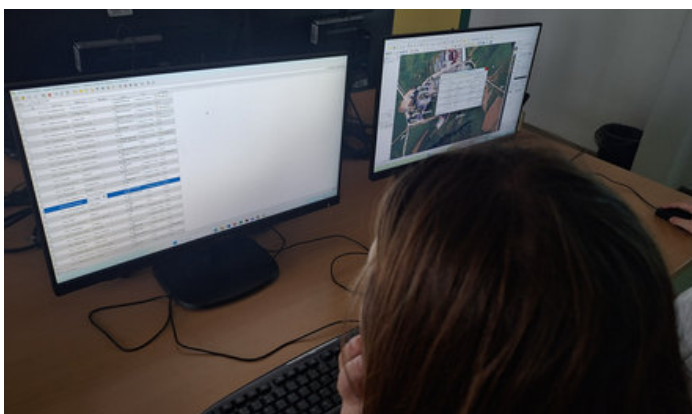
V okviru donacijskega programa je šola prejela tudi opremo za izvajanje praktičnega pouka. Med doniranimi sredstvi so fotovoltaični modul, multimetri, tokovne klešče, IR-merilnik temperature, stikalne ure in različno montažno orodje. Nova oprema bo obogatila učni proces in omogočila še kakovostnejše izvajanje praktičnega pouka v okviru strokovnega modula.

Projekt je dijakom omogočil boljše razumevanje pomena trajnostne rabe energije ter jih spodbudil k razmišljanju o sodobnih energetskih rešitvah. Ob tem so razvijali timsko delo, načrtovanje in reševanje tehničnih izzivov, kar so pomembne kompetence za njihovo nadaljnje izobraževanje in poklicno pot. Izdelani fotovoltaični sistem bo tudi v prihodnje služil kot učni pripomoček in hkrati kot uporabna pridobitev za šolsko posestvo.

Za izkazano zaupanje, podporo in donirano opremo se podjetju Tracon Electric d. o. o. iskreno zahvaljujemo. Takšna sodelovanja pomembno prispevajo k povezovanju izobraževanja s prakso ter k spodbujanju zanimanja mladih za trajnostne tehnologije in obnovljive vire energije.

DIGITALNO JE ZMAGOVALNO

Besedilo in fotografija: Nina Jarc

Konec junija 2026 se je zaključil projekt Digizmaga, v katerem je v dvoletnem obdobju poleg Kmetijske šole Grm in biotehniške gimnazije sodelovalo še deset šol iz različnih delov Slovenije, projekt pa vodil Biotehniški izobraževalni center Ljubljana. S projektom, ki je nastal na podlagi javnega razpisa Ministrstva za vzgojo in izobraževanje in je sofinanciran s sredstvi Sklada za okrevanje in odpornost, smo partnerji v projektu prispevali k trajnostnemu razvoju digitalnih kompetenc dijakov, prenosu teh znanj v delovno okolje in vsakdanje življenje ter k pospešenemu razvoju pedagoške stroke.

Projekt je zasledoval več pomembnih ciljev: krepitev obstoječih in usvajanje novih digitalnih kompetenc dijakov, ustvarjanje digitalnih vsebin in smiselno uporabo digitalnih orodij pri pouku, aktivno sodelovanje učiteljev pri izmenjavi znanj in primerov dobre prakse, pripravo in objavo učnih scenarijev ter vzpostavitev inovativnih oddelkov, v katerih so se dejavnosti izvajale tudi medpredmetno. Pomemben del projekta so predstavljali tudi tedni dejavnosti, namenjeni širjenju rezultatov projekta, ter sodelovanje zunanjih partnerjev, ki so s svojim strokovnim znanjem obogatili učni proces.

Ob zaključku projekta ugotavljamo, da so dijaki napredovali na področju digitalnih kompetenc. Tudi učitelji smo pridobili nova znanja in izkušnje ter ideje za smiselno vključevanje digitalnih tehnologij v pouk.

VR4EMPATHY

Besedilo in fotografija: Nina Jarc

Projekt VR4Empathy povezuje partnerje iz Grčije, Portugalske, Danske in Slovenije ter raziskuje možnosti uporabe virtualne resničnosti v izobraževanju. Virtualna resničnost (VR) pri pouku lahko poveča motivacijo za učenje, spodbuja kritično mišljenje, omogoča izkustveno učenje, razvija empatijo in sodelovanje. Namen projekta VR4Empathy je spodbuditi ozaveščeno uporabo tehnologije virtualne resničnosti za poglobljeno razumevanje učnih vsebin ter razvoj kognitivne empatije pri dijakih.

Konec maja smo na šoli dobili nova VR-očala in jih takoj preizkusili pri pouku. Dijaki so se za nekaj minut potopili v virtualne svetove, ki omogočajo drugačen pogled na naravoslovne in družbene teme.

Posebno zanimiv je bil ogled posnetka, ki je nastal v okviru projekta, v katerem nastopa tudi Nuša Kostrevec, ki je letos uspešno zaključila izobraževanje na naši šoli.

OB DNEVU ZEMLJE SMO POKLANJALI SRČKE!

Besedilo in fotografija: Jerneja Uzman

Tudi letos smo se dijaki Kmetijske šole Grm in biotehniške gimnazije, tokrat iz programa hortikulturni tehnik – PTI, z veseljem pridružili praznovanju dneva Zemlje na Glavnem trgu v Novem mestu.

S svojo udeležbo in znanjem želimo spomniti na pomen ohranjanja narave in biotske pestrosti, zato smo obiskovalcem delili »semenske ploščice« iz recikliranega papirja. Ponosni smo, da lahko s svojo stroko prispevamo k lepši in bolj trajnostni prihodnosti.

ŠOLA AMBASADORKA EVROPSKEGA PARLAMENTA

Besedilo in fotografija: Nina Jarc

Program Evropskega parlamenta za srednje šole je sestavljen iz aktivnosti, s pomočjo katerih dijaki spoznajo delovanje Evropske unije (EU) in pomen aktivnega državljanstva. V šolskem letu 2025/2026 je naša šola v programu sodelovali že devetič. Skozi šolsko leto smo v okviru programa na šoli izvajali različne aktivnosti.

Dijaki biotehniške gimnazije so sodelovali na delavnici Jezikovni potopis z Evropsko komisijo, ki jo je vodil g. Peter Jakša z Generalnega direktorata za prevajanje Evropske komisije. Spoznali so pomen večjezičnosti v Evropski uniji, vlogo slovenščine med uradnimi jeziki EU ter delo prevajalcev v evropskih institucijah. Seznanili so se s prevajalskimi orodji, strojnim prevajanjem in uporabo umetne inteligence pri prevajanju. Preizkusili so se tudi v prevajanju krajšega besedila ter sodelovali v kvizu o jezikih.

Europe Direct Novo mesto je v sodelovanju s Safe.si izvedel delavnico, na kateri so dijaki spoznali, kako prepoznati spletne prevare in kako se zaščititi pred lažnimi informacijami.

Dijaki so spremljali razprave »Če bi jaz odločal/-a« z evropskimi poslanci. Pripravili so svoje predloge o treh temah: evropski načrt za cenovno dostopna stanovanja, ali bi morali prepovedati uporabo mobilnih telefonov in družbenih omrežij mlajšim od 16 let ter vojna in mir v Ukrajini.

Ob dnevu Evrope so dijaki pripravili stojnico z nagradnim kvizom, e-kvizi ter drugimi igrami, kot so prepoznavanje zastav evropskih držav in rebusi. Obiskovalcem so bili na voljo tudi rekviziti za fotografiranje na temo Evropske unije.

OKUSNO IN BREZ ZAVRŽENE HRANE!

Besedilo in fotografija: Neva Vrčko Novak

Na naši šoli smo v aprilu obeležili slovenski dan brez zavržene hrane. Pripravili smo slovensko-nemško stojnico, ki je obiskovalcem ponujala beljakovinsko bogat namaz na domačem pirinem kruhu. Posebnost namaza je bila njegova glavna sestavina – leča, ki je odličen rastlinski vir beljakovin.

Za dijake smo pripravili tudi interaktivno nagradno anketo, dostopno preko QR-kode. V njej so lahko preverili svoje znanje o sestavinah namaza in odgovorili na vprašanje, katera je njegova glavna beljakovinska komponenta. Poleg tega so si lahko ogledali kratek izobraževalni video o tem, koliko in katere beljakovine naše telo potrebuje vsak dan.

Na nagradno vprašanje je pravilno odgovorilo 21 sodelujočih. Med njimi smo izžrebali dijakinjo iz programa slaščičar, ki je prejela šolski pulover s kapuco.

Dogodek je na zanimiv in praktičen način združil ozaveščanje o zmanjševanju zavržene hrane, pomenu trajnostne prehrane ter vlogi beljakovin v vsakdanji prehrani.

TUDI VARJENJE JE LAHKO ZABAVNO

Besedilo: Damjan Šumak

Pri strokovnem modulu Varilstvo in kovaštvo so dijaki programa mehanik kmetijskih in delovnih strojev izdelali nove varilne mize za šolsko delavnico. Mize bodo služile pri praktičnem pouku in bodo v pomoč tudi prihodnjim generacijam dijakov pri učenju varjenja. Projekt je dijakom omogočil, da so spoznali celoten proces izdelave izdelka - od začetne ideje do končnega izdelka.

Delo se je začelo s skrbnim načrtovanjem. Dijaki so najprej pregledali obstoječo varilno mizo in jo natančno izmerili. Na podlagi zbranih mer so izdelali tehnično skico in načrt nove mize ter določili njene dimenzije. Sledila je izbira ustreznega materiala, pri čemer so morali upoštevati predvsem trdnost konstrukcije, stabilnost in predvideno uporabo. Na osnovi načrta so pripravili kosovnico z vsemi potrebnimi materiali in merami posameznih elementov, ki je služila za naročilo materiala in pripravo razreza.

Po dobavi materiala so dijaki začeli s pripravljalnimi deli. Profile in pločevino so preverili ali so predpisanih dimenzij, odstranili ostre robove in pripravili stične površine za varjenje. Pred samim varjenjem je bilo treba posamezne dele natančno izmeriti, poravnati in fiksirati, saj je od tega odvisna končna kakovost izdelka. Posebno pozornost so namenili kontroli mer in pravokotnosti konstrukcije.

V naslednji fazi so izdelali osnovno konstrukcijo mize. Pri tem so uporabljali postopke obločnega varjenja, ki so jih spoznali pri praktičnem pouku. Po vsakem pomembnejšem koraku so preverjali dimenzije konstrukcije in po potrebi izvedli popravke. Ko je bil okvir izdelan, so ga protikorozijsko zaščitili z barvo, pritrdili še delovno površino ter izvedli zaključna dela. Končni izdelek so očistili, pregledali kakovost varov in preverili stabilnost mize.

Delo je potekalo pod mentorstvom Benjamina Bernarda in Damjana Šumaka. Med izdelavo so dijaki pridobivali dragocene praktične izkušnje, se navajali na samostojno delo ter razvijali odgovornost, natančnost in medsebojno sodelovanje. Poleg varilskih spretnosti so utrjevali znanje tehničnega risanja, priprave tehnološke dokumentacije, načrtovanja dela in organizacije delovnega procesa. Izdelane varilne mize so lep primer, kako lahko dijaki svoje znanje uporabijo v praksi in hkrati prispevajo k izboljšanju pogojev za delo v šolski delavnici. Ob zaključku projekta smo bili vsi zadovoljni s pridobljenim novim znanjem, opravljenim delom in tudi z izdelki, ki bodo še vrsto let služili pri praktičnem pouku in usposabljanju bodočih varilcev.

PREDSTAVITEV SLAŠČIČARSKEGA ZNANJA V PORTOROŽU

Besedilo: Marica Drmaž

6. 5. 2026 je v Portorožu potekal 21. Slovenski simpozij mlinarstva, pekarstva, slaščičarstva in prehrane, katerega namen je strokovno izobraževanje, prenos dobrih praks ter povezovanje podjetij in institucij. Ob strokovnih predavanjih na simpoziju vedno poteka tudi razstavno-degustacijski program. Številni razstavljalci in slovenske šole na stojnicah predstavljajo inovativne pekovske izdelke, tradicionalne recepture in slaščičarske kreacije. Dogodka so se udeležile tudi dijakinje Ajda Kastelec, Pia Šmit in Anja Bojanc iz programa slaščičar, ki so poleg drugih dobrot predstavljale pehtranove štrukeljce. Tako so dobile priložnost za prenos teoretičnega znanja v prakso, neposreden stik s potencialnimi delodajalci iz živilske industrije ter spremljanje najnovejših trendov na področju pekarstva in slaščičarstva v Sloveniji.

CVETLIČARKE NA TERENU

Besedilo in fotografije: Andreja Bartolj Bele

Dijakinje cvetličarke, ki si od izobraževanja želijo več, so se 22. aprila udeležile celodnevne prakse na terenu. Na Ljubljanskem gradu je potekala prireditev King's day v organizaciji nizozemskega veleposlaništva. Na dogodek so bile cvetličarke skupaj z mentorico Andrejo Bartolj Bele povabljene s strani Dr. Sabine Šegula iz Floweracademy.si, ki si je zamislila celoten cvetlični scenarij.

Ker je dekoracijam bila zapovedana trajnostnost, so se priprave pričele že veliko prej kot v sredo zjutraj. Dr. Sabina Šegula je že en teden z dijakinjama iz Hrvaške pripravljala naravni material. V nedeljo sta se ji pridružili še mentorica iz Grma in Loti Bele. Trajnostne posode za aranžmaje in orhideje so pripravljale dijakinje iz lanskega 3. f razreda, ki so reciklirale prazne posode skute in tetrapake soka.

V sredo so mlade nadarjene cvetličarke najprej pomagale pri dekoraciji prireditvenega prostora. Kasneje so izvedle delavnico, kjer so izdelovale trajnostne šopke in aranžmaje. Na koncu pa je bilo treba še vse pospraviti. Dekleta so bile konec dneva utrujene, a navdušene. Veliko so se naučile.

Poleg večšin iz cvetličarskega sveta so spoznavale kulturo dežele, iz katere prihaja največ rezanega cvetja za njihovo delo. Seveda ni manjkalo komuniciranja z ljudmi in to v angleškem jeziku. Prav tako navdušenja niso skrivali številni obiskovalci. Pohvale so deževalo od vseh. Tudi gospa Janneke Vrijland, veleposlanica Kraljevine Nizozemske v Republiki Sloveniji, je bila zadovoljna in se je s celotno cvetličarsko ekipo tudi fotografirala.

Da si cvetličarke želijo več takih praks, torej ni presenečenje. Na terenu, v realnih situacijah, je najlažje spoznati poklic, za katerega se izobražuješ.

NOČ KNJIGE 2026

Besedilo: Irena Avsenik, Katja Hrastar Belšak, Saša Mlinar

23. 4. 2026 je v okviru projekta Noč knjige v prostorih grmske zidanice na Trški gori potekal literarni večer s knjigo Konča se z nama, avtorice Colleen Hoover, ki so ga načrtovale in izpeljale šolske svetovalne delavke.

Dogodek je bil namenjen spodbujanju bralne kulture, druženju dijakov ter poglobljenemu razmišljanju o aktualnih družbenih temah. Poleg literarnega večera je svetovalna delavka Irena Avsenik izvedla delavnico z naslovom Dovolj dober/dobra brez filtra. Dijakinje so v prijetnem okolju med vinogradi razmišljale o sebi, svoji samopodobi ter »filtrih«, ki jih ustvarjajo družba in sodobni mediji.

Na dogodek se je prijavilo 8 dijakinj in 1 dijak gimnazijskega programa ter 1 dijakinja iz programa kmetijsko-podjetniški tehnik. Začetek našega druženja je bil ob 16.00 in se končal naslednje jutro ob 10.00 po skupnem zajtrku. Udeleženci so si sami pripravili večerjo, sledil pa je ogled filma ter diskusija o aktualnih temah družinske dinamike, partnerskih odnosov in družbenih pričakovanj. Pogovor je potekal v sproščenem in varnem vzdušju, dijaki pa so aktivno sodelovali ter izražali svoja mnenja in izkušnje.

Po opravljeni evalvaciji smo ugotovili, da je bil dogodek uspešno izveden. Udeleženci so izrazili zadovoljstvo z vsebino, izvedbo in prijetnim vzdušjem ter poudarili, da bi se podobnega dogodka z veseljem udeležili tudi v novem šolskem letu.

NAŠI DIJAKI NA IZMENJAVI V ŠEMPETRU PRI GORICI

Besedilo: David Lokar

Pet dijakov in ena dijakinja naše šole smo se udeležili izmenjave z Biotehniško šolo Šempeter pri Gorici, ki je potekala od 30. 3. do 2. 4. 2026. Tam smo obiskovali pouk skupaj z dijaki 3. letnika programa kmetijsko-podjetniški tehnik. Gostitelji so nam razkazali šolsko vinsko klet, ki služi kot sodoben učni laboratorij za dijake, ter vrhunsko, zasebno in svetovno znano vinarsko hišo Medot, kjer smo spoznali pridelavo vina.

Udeležili smo se tudi praktičnega pouka, kjer smo sadili trte in se naučili obrezovanja oljk. Bivali smo v dijaškem domu, kjer smo stkali nova prijateljstva in izmenjali izkušnje. Namen izmenjave je bil primerjati delo in življenje na obeh šolah ter pridobiti nova znanja in spretnosti.

DAN ZA SPREMEMBE - MIR V SRCU IN OKOLJU

Besedilo: Jerneja Uzman

V petek, 10. aprila 2026, smo se dijaki programa cvetličar udeležili vseslovenske delovne akcije Dan za spremembe, ki je letos potekala pod sloganom »Mir v srcu in okolju«.

Skupaj smo pomagali pri urejanju okolice Varstveno delavnega centra v Novem mestu in s tem prispevali k čistejšemu in lepšemu okolju ter izkazali odgovornost do skupnosti.

OBISK TRGOVIN ZA MALE ŽIVALI Z NARAVOVARSTVENIMI TEHNIKI

Besedilo in fotografija: Lea Likozar Turk

V začetku marca smo se z dijaki zaključnega letnika smeri naravovarstveni tehnik v okviru praktičnega dela strokovnega modula Male živali podali na ogled trgovin z malimi živalmi. Hoteli smo se seznaniti z različnimi prodajnimi izdelki, načinom dela v prodajalnah, z obvezno dokumentacijo in kdo je lahko v trgovini zaposlen. Posebej nas je zanimalo tudi, pod kakšnimi pogoji se lahko male živali proda in kako preverjajo, ali bo neka oseba dober oskrbnik zajčka ali hrčka ali pa bo potrebno stranko zavriniti in poiskati naslednjega kupca. Dijaki so si vsa morebitna vprašanja pripravili že pri pouku, tako da smo prišli na obisk pripravljeni.

Ogledali smo si štiri različne trgovine na območju Bršljina v Novem mestu: Premium Pet v Supernovi Merkator, Mr. Pet in Bubo v BTC City in prodajalno Zlata ribica na Ljubljanski cesti. Premium Pet in Buba sta prodajali tudi živali, tako da sta bili s tega vidika zanimivi, saj smo se lahko spoznali z različnimi oskrbovalnimi zahtevami. Trgovina Buba ima lastno veterinarsko ambulanto, v katero smo lahko celo vstopili in si jo ogledali. Na žalost ni bilo v tistem času na voljo nobenega veterinarja za pogovor in dodatna vprašanja, je bila pa zato prodajalka v trgovini izredna zakladnica znanja. Zadnja obiskana trgovina, Zlata ribica, je bila precej posebna, saj je trgovina specializirana za akvaristiko in je od vrha do tal napolnjena z akvariji.

Dan smo preživeli izven šolskih klopi, kar je bilo dijakom zelo všeč. Izvedeli smo veliko novih informacij in se tudi srečali s simpatično poslovodjo trgovine Mr. Pet, ki je bivša dijakinja naše šole, kar je bilo resnično navdušujoče in zanimivo za vse vključene.

OBISK ZAVETIŠČA TURK

Besedilo: Lea Likozar Turk

V marcu smo z zaključnim letnikom dijakov programa naravovarstveni tehnik, ki so izbrali strokovni modul Male živali, obiskali našo nekdanjo sodelavko šole Marijo Turk, ki vodi zavetišče za zapuščene in izgubljene živali v kraju Zajčji vrh pri Stopičah pod Gorjanci. Z dvema šolskima kombijema smo se podali v idilično vasico in nestrpno čakali na srečanje s štirinogimi kosmatinci. Mariji smo bili zelo hvaležni, da si je vzela čas za nas in nas podučila o delovanju samega zavetišča, ki ga izkušeno vodi že preko dvajset let.

Najprej nas je zanimalo, kdo je lahko primeren posvojitelj in na kakšen način se mačko ali psa lahko posvoji. Kot se je izkazalo, je to lahko psihološko kar naporen proces, ker je res pomembno, da gre žival v prave roke, ki bodo zanj skrbele in jo imele rade. Če se novi lastnik in žival ne ujemata, je to dodatna obremenitev ob že tako preobremenjenem urniku zavetišča. Zanimalo nas je tudi, kako se vsakodnevno vodi zavetišče – tj. izpolnjevanje dokumentov, financiranje zavetišča, katere občine pokrivajo, od kod dobivajo hrano in osnovne potrebščine, kako poteka vsakodnevno sprehajanje psov itd.

Po zelo izčrpnem Marijinem predavanju smo lahko nekaj kosmatinčkov tudi sprehodili sami in na ta način delno razbremenili delo zavetišča, saj je sprehajanje številnih psov časovno lahko kar zamudno, vseeno pa nujno opravilo. Zelo smo bili veseli, da nam je Marija zaupala svoje živali. Na srečo ta dan ni deževalo in se Zajčji vrh ni spremenil v blatno njivo, tako da smo se lahko podali po suhem terenu s srečo na vrvici.

UČNE URE CVETLIČARSTVA SE NE KONČAJO V UČILNICI

Besedilo in fotografije: Andreja Bartolj Bele

Bodoči cvetličarji si znanje cvetličarskih veščin dodatno pridobivajo na strokovnih ekskurzijah in na cvetličarskih tekmovanjih. Učitelji najdemo priložnosti in jih ponudimo dijakom na tak način, da jim ni težko žrtvovati svoj prosti čas ali celo počitnice za pridobitev dodatnih znanj in izkušenj.

CVETLIČARSKA PRAVLJICA PO FRANCOSKO

Tako so bile tudi letošnje šolske počitnice za nekatere dijake in učitelje pravzaprav delovne. Že takoj v začetku julija smo se odpravili v Francijo. V kraju Doué-la-Fontaine vsako leto poteka mednarodno cvetličarsko tekmovanje, Journées de la Rose, ki je več kot le to. Je večdnevno druženje ekip iz cele Evrope in iz Japonske. Je čas učenja novih cvetličarskih tehnik, nabiranja idej, pa tudi sklepanja novih poznanstev in navezovanja morebitnih bodočih poslovnih vezi.

Slovenska ekipa je bila zbrana pod znamko zasebne cvetličarske šole FlowerAcademy.si, ki jo vodi Dr. Sabina Šegula. Z omenjeno šolo, ki poudarja predvsem učenje skozi praktično delo, naša šola sodeluje že dlje časa, saj dijaki cvetličarji in hortikulturni tehniki (PTI) lahko pri njej opravljajo praktično usposabljanje z delom (PUD). Na ta način se tesno povezujemo z gospodarstvom in bodočim cvetličarjem ponudimo nadstandardno usposabljanje, ki jim kasneje, ko si oblikujejo karierno pot, pride še kako prav.

Tema letošnjega tekmovanja je bila Vrtnice in otroštvo. Vsaka ekipa je imela na voljo 1000 vrtnic, ki jih je uporabila v konstrukciji, ki si jo je zamislila glede na dan naslov. Celotna ekipa (dve učiteljici, dve dijakinji, zunanji sodelavec in prevajalka) se je na tekmovanje pripravljala že doma, saj smo skupaj določili materiale in celotno postavitve. Del materialov je bilo treba pripeljati s seboj. Dogovorili smo se, da bomo uporabili brezo, ki jo je bilo treba razrezati in zapakirati tako, da smo jo lahko spravili v kombi. Obenem smo pazili, da je nismo razrezali preveč, saj je na tekmovališču ne bi mogli spet sestaviti. Zamislili smo si igrišče naše mladosti. Drevo, kolo, žoge, gugalnica, zmaj in šotor.

Tekmovanje je potekalo v jamah, ki spominjajo na naše repnice, ki jih v okolici Bizeljskega uporabljajo kot kleti, le da so te jame bistveno večje. Vsaka ekipa je bila vnaprej obveščena, katera jama je njeno delovišče, saj jame niso enake ne po obliki in tudi ne po dimenzijah.

Tekmovalci so se zabavali, se veliko naučili, se urili v sodelovanju, se učili francoskih besed in svoje delo primerjali z drugimi ekipami. Predvsem pa so bili zadovoljni s svojo postavitvijo in z upoštevanjem zahtev organizatorjev, kako je treba ravnati s cvetjem. Porabili so cele vrtnice, ne le cvetove. Iz ostalih pecljev so naredili rob poti, liste so uporabili za zakrivanje tal.

Velik del potovanja po Franciji smo porabili za ogled. Tako smo spoznali stari del mesta Strasbourg, ki nas je vse očaral. Seznanili smo se z nastankom jam, v katerih je potekalo tekmovanje. Le Mystère des Faluns - Les Perrières je edinstven kulturno zgodovinski spomenik dediščini kraja, ki do potankosti predstavi način življenja v teh krajih. Obiskali smo Parc Oriental de Maulévrier, ki velja za največji japonski vrt v Evropi. Bili smo presenečeni, da so bile tam posledice suše močno opazne že na začetku julija. Kar nekaj ogledov smo opravili tudi na poti domov. Dolina reke Loire je polna pravljicnih gradov in še lepših vrtov, ki so bili za nas, cvetličarje, seveda prava poslastica. Château de Villandry nas je navdušil tako z notranjostjo gradu kot tudi z izjemnimi vrtovi, kjer znajo tudi sadje in zelenjavo posaditi tako, da obiskovalec nima občutka, da gre za uporabne rastline. Še bolj pravljichen se nam je zdel renesančni dvorec Chambord s svojim odprtim dvojnimi spiralnim stopniščem in netipičnimi stolpiči. Grad je bil zasnovan kot lovska rezidenca, zato je obdan z velikim posestvom, na katerem živi številna divjad. Potovanje smo zaključili s spoznavanjem mesta Troyes in analizo pridobljenih novih znanj.

S CVETJEM ČEZ PLANKE – DIŠALO JE TUDI PO ITALIJI!

Konec julija smo se trije udeleženci tekmovanja odpravili še v Italijo. La Notte Fiorita ali Romantica International Florist Festival je odmeven dogodek, ki združuje kulturo, cvetlično umetnost in lokalno kulinariko in poteka v slikovitem srednjeveškem mestu Bugnara v pokrajini L'Aquila v Abruzzah v Italiji.

Zgodovinsko središče Bugnare se za eno noč prelevi v velik cvetlični vrt z umetniškimi instalacijami, urbanim cvetličnim oblikovanjem (Urban Land Art), glasbo in predstavami. Ne manjka niti modna revija, na kateri floristi predstavijo izvirne klobuke, ki jih v času festivala izdelajo iz naravnih materialov in cvetja.

Tudi ta dogodek, ki poteka pod okriljem Florcert organizacije, ponuja druženje floristov iz cele Evrope, izmenjavo mnenj, prikaze novih tehnik in različne uporabe naravnih materialov, izvirnost in iznajdljivost. Vsaka država je zastopana z ekipo, ki jo sestavljata dva člana, ki imata nalogo urediti zunanji prostor v mestu. Na voljo so le naravni materiali iz okolice, instalacije pa pred finalnim večerom dopolnimo s cvetjem. Vsaka ekipa mora za modno revijo izdelati cvetlični klobuk, pri čemer je zelo pomembno, da ujame karakter modela, ki klobuk predstavi na odru.

Tudi na tem dogodku smo omogočili sodelovanje dijakinji naše šole, ki je letos pomagala pri pripravi glavnega odra in izdelavi cvetlične obleke. Seveda se je veliko družila s cvetličarji in se tudi dogovorila za obisk Nizozemske oziroma za opravljanje prakse v tujini. Na vsakem tekmovanju in pri vsakem sodelovanju na cvetličarskih dogodkih si dijak in tudi učitelj pridobita nove kompetence, ki jih lahko s pridom uporabljata pri svojem delu, jih nadgrajujeta in spreminjata. Z vsakim pogovorom z nekom iz tujine se krepijo komunikacijske kompetence, izboljša se znanje tujega jezika, navezujejo se novi stiki. Tudi samo načrtovanje poti in reševanje izzivov na poti je pridobivanje izkušenj.

Pomembno je, da dijake spodbujamo, da postanejo samozavestni in si upajo pogledati čez planke. Da jim odhod v tujino predstavlja izziv in motiv za udeležanje svojih želja. Tako pridobljenega znanja se ne da in tudi ne sme meriti z ocenami. Ostanijo pa spomini in nove prijateljske vezi, ki vedno znova odpirajo nova vrata. Tako v svet znanja in poklicnih veščin kot tudi vrata v svet. Zato se učenje cvetličarstva ne zaključí v šolskih učilnicah in delavnicah. Mlade cvetličarje je treba poriniti z veje, na katero so splezali, da svobodno poletijo v svet novim dogodivščinam nasproti.

BRIHTNE BUČE BAJNOFA TEKMUJEJO

KO CVETIJO IDEJE IN USPEHI

Besedilo in fotografije: mentorica Andreja Bartolj Bele

Na dvorišču Blejskega gradu je na zadnji dan meseca marca potekalo tekmovanje mladih vrtnarjev in cvetličarjev. Izdelovali so velikonočni nasadek. Tekmovanja sta se iz Kmetijske šole Grm in biotehniške gimnazije udeležili dve ekipi.

Cvetličarki Noemi Zalaznik in Manca Andrejčič sta pod mentorstvom Mojce Ramuta predstavili velikonočni nasadek s pridihom Bele krajine, saj je bila pglavltlni element dekoracije bela breza, ki so jo poudarjale belokranjske pisanice.

Cvetličarki Loti Bele in Nika Šterk pa sta se odločili za bolj nenavadno zasaditev, v kateri so bila izpostavljena jajca iz žice, venec iz barvnih žic z jajčnimi lupinami in dekoracija iz mahu, ki se je prepletala čez celotno zasaditev. V nasadek sta vpletli rastline v nežnih roza odtenkih, pri čemer nista pozabili niti na vonj, saj sta uporabili omamno dišeče hijacinte. Dekleti sta dosegli odlično 2. mesto. Skupaj z njima se je uspeha razveselila tudi mentorica Andreja Bartolj Bele.

VELIKONOČNI PIRH

Besedilo in fotografija: mentorica Andreja Bartolj Bele

Trgovina Art Trade d.o.o. je organizirala tekmovanje USTVARJAMO VELIKONOČNI PIRH, ki se ga je udeležila tudi naša šola. Dijaki programa cvetličar in hortikulturni tehnik (PTI) so sodelovali pri izdelavi ogromnega velikonočnega pirha. Seveda so bile za samo izdelavo postavljene zahteve. Jajce je moralo stati na belem podstavku in je moralo biti visoko vsaj 120 cm. Izdelano je moralo biti pretežno iz materialov, ki smo si jih v vrednosti 250 eur sami izbrali v trgovinah Art in bead.si.

Seveda se naši dijaki niso zadovoljili s površinskim barvanjem pirha. Skupaj smo se odločili, da bo naš velikonočni pirh nekaj posebnega. Tako smo najprej sestavili osnovno konstrukcijo, na katero smo potem nameščali cvetje iz krep papirja in majhne kvadratke iz pene v različnih barvah. Kot se za jajce spodobi, je le-to stalo v gnezdu iz žičke. Gnezdo smo oblikovali v posebni tehniki, tako da smo dobili pravilno obliko in stabilnost.

Jajce je bilo razdeljeno na 4 dele. Vsaka četrtina, tako kot vsak letni čas, je imela svojo podobo. V izdelavo smo vložili veliko truda in časa. Vsak dijak je sodeloval na način in z veščinami, ki jih zmore in obvlada. Na koncu smo bili vsi zadovoljni s končnim izdelkom. Posebno pozornost je zahteval tudi transport v nakupovalni center Europark v Maribor, kjer je bila razstava vseh sodelujočih.

In rezultat? Zmagali smo.

DRŽAVNO TEKMOVANJE V PISANJU HAIKUJEV V ANGLEŠKEM JEZIKU

Besedilo: mentorica Sonja Golob

Dijakinja Maja Saje je na srednješolskem natečaju v pisanju haikujev v angleškem jeziku za šolsko leto 2025/26 prejela priznanje in objavo haikua v publikaciji. Maja se je 17. aprila 2026 udeležila svečane podelitve priznanj v Cankarjevem domu. Čestitamo, Maja!

TEKMOVANJE V POZNAVANJU FLORE

Besedilo: mentorica Urška Ogrinc

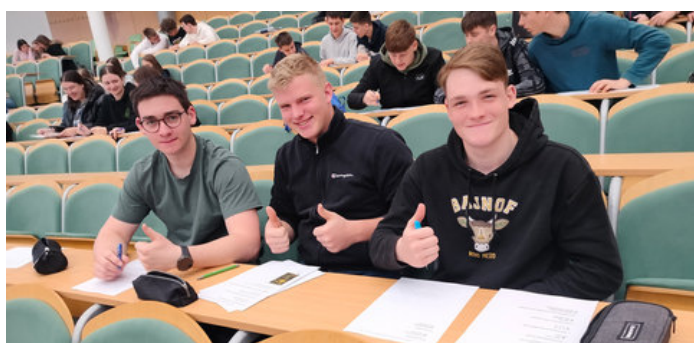
Tekmovanja v poznavanju flore Slovenije, ki ga vsako leto organizira Botanično društvo Slovenije, je potekalo je 16. maja v Hočah (Fakulteta za kmetijstvo in biosistemske vede). Tekmovalci so morali narediti popis rastlin na določenem območju in pet rastlin tudi herbarizirati. Dogodka sta se udeležila dva naša sedaj že bivša dijaka gimnazijskega programa, in sicer Luka Cvelbar in Matic Praprotnik, ki sta oba prejela zlato priznanje.

ŠOLSKI KVIZ MLADI IN KMETIJSTVO

17. marca smo na šoli izvedli izbirno tekmovanje, na katerem je sodelovalo rekordnih 34 ekip iz 28 razredov. Izbirno tekmovanje je potekalo v pisni obliki. Najboljših 10 ekip po številu točk se je uvrstilo na šolsko tekmovanje kviza. To so bile ekipe lanskih razredov: 1. a, 1. e, 2. c, 2. d, 3. a, 3. b, 4. b, 4. c in dve ekipi 4. d.

Šolsko tekmovanje je potekalo po sistemu izločanja v treh krogih. V tretji finalni krog so se uvrstile tri najboljše ekipe, ki so se pomerile za zmago. Tekmovanje je bilo zelo izenačeno, saj so vse ekipe pokazale veliko znanja. Zmagala je ekipa v sestavi: Luka Dolinar, David Lokar in Rok Tekavec. V soboto, 11. aprila, so se udeležili regijskega tekmovanja, ki ga je organiziralo Društvo podeželske mladine Laško-Radeče. Tekmovalo enajst ekip, sedem iz Posavja in štiri z Dolenjske. Ekipe so se pomerile v znanju treh izbranih tem: Invazivne tujerodne vrste rastlin, Varno delo in varna vožnja v kmetijstvu in gozdarstvu ter Brez čebel življenja ni. Po treh krogih vprašanj je največ točk zbrala ekipa DPM Laško – Radeče.

SALAMIJADA 2026

Besedilo: Miha Cesar

Grm Novo mesto – center biotehniške in turizma je med 13. in 16. aprilom 2026 uspešno izvedel že 21. novomeško salamijado, ki je potekala kot uradno kvalifikacijsko tekmovanje za finale slovenskih salamijad, ki je bilo izvedeno pod okriljem Društva ljubiteljev suhomesnatih dobrot Leskovec pri Krškem. Zbiranje vzorcev je potekalo v ponedeljek, 13. aprila 2026, med 18.00 in 20.00 v Hiši kulinarike na Glavnem trgu v Novem mestu. Naslednji dan je strokovna komisija ocenila skupno 33 prispelih vzorcev, uradna razglasitev rezultatov s podelitvijo nagrad pa je bila v četrtek, 16. aprila 2026, ob 18. uri.

Za nemoteno organizacijo in izvedbo dogodka je poskrbel Miha Cesar, osebje Hiše kulinarike, predsednik strokovne komisije Drago Košak ter dijaki programa mesar. Sodelovanje pri izvedbi senzoričnega ocenjevanja je za dijake neprecenljiva izkušnja, saj predstavlja pomemben praktični del njihovih učnih obveznosti. Ocenjevalna komisija jih je izjemno pohvalila za natančno rezanje in strežbo vzorcev ter zanesljivo zbiranje ocenjevalnih listkov. Na 30. jubilejno državno salamijado se je med 15 % najboljših izdelovalcev z lokalnih tekmovanj uvrstil tudi naš, sedaj že bivši dijak, Žiga Vrtačič.

Razglasitev rezultatov državnega tekmovanja je bila 23. maja 2026, na Glavnem trgu v Novem mestu v sklopu Cvičkarije. Na tekmovanju so s svojimi vzorci sodelovali tudi naši dijaki in dijakinje programa mesar in prikazali odlično znanje ter dosegli naslednje uvrstitve: Žiga Vrtačič – 17. mesto (49,7 točke), Žiga Cvetkovič – 21. mesto (49,0 točke), Kristina Štamcar – 27. mesto (46,7 točke)

MEDNARODNO TEKMOVANJE V OCENJEVANJU GOVEDA V PARIZU

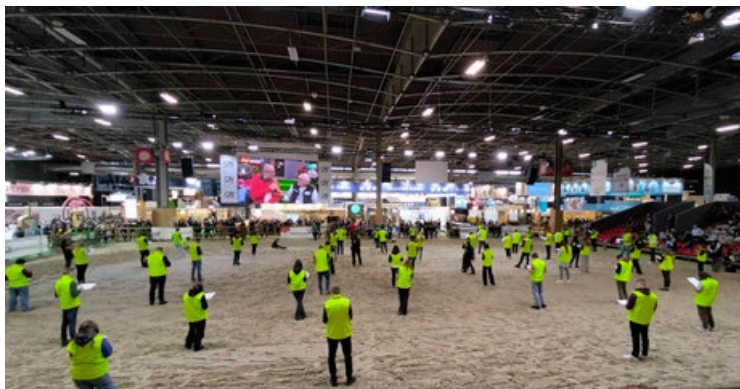
Besedilo in fotografije: Živa Ficko in Anja Smerdel

Februarja letos sva odpotovali v Pariz na mednarodno tekmovanje o ocenjevanju goveda Concours de Jugement des Animaux par les Jeunes (CJAJ). Pred odhodom sva veliko časa namenili pripravam v šolskem govejem hlevu, kjer sva s profesorico Urško Trobec urili svoje znanje in sposobnost ocenjevanja različnih lastnosti goveda.

Tekmovanje je vsako leto organizirano v okviru velikega kmetijskega sejma v Parizu, na katerem sodelujejo mladi iz številnih držav. Letos se je tekmovanja udeležilo približno 60 tekmovalcev iz kar 27 držav, zato je bila konkurenca zelo močna. Pri ocenjevanju goveda je potrebno natančno opazovati številne telesne lastnosti živali. Pri črno-beli pasmi smo ocenjevali predvsem lastnosti vimena, kot so globina, pripetost, višina mlečnega zrcala, postavitve seskov ... ter druge pomembne lastnosti mlečne pasme. Pri mesni pasmi limuzin pa smo ocenjevali višino živali, plečno in sedno širino, stojo krave ter postavitev parkljev, velikost stegen ...

Letošnje tekmovanje je bilo nekoliko drugačno od običajnih. Zaradi zelo nalezljive bolezni na sejmu izjemoma ni bilo goveda, zato tekmovanje ni potekalo z živimi živalmi, temveč smo svoje znanje dokazovali s pisnim testom. Kljub temu je bilo tekmovanje zahtevno in zanimivo. Na koncu sva dosegli odličen rezultat. Uvrstile sva se na 9. in 31. mesto. Na dosežena rezultata sva zelo ponosni, saj sva tekmovali z najboljšimi mladimi ocenjevalci iz številnih držav.

V Parizu sva preživeli štiri dni. Poleg tekmovanja sva si ogledali tudi nekaj najbolj znanih znamenitosti, med njimi Eifflov stolp, Slavolok zmage in znamenito stekleno piramido pred muzejem Louvre, kjer hranijo tudi svetovno znano sliko Mona Liza. Obiskali sva tudi velik mestni park in uživali v raziskovanju francoske prestolnice. Posebno doživetje pa je bil obisk ogromnega kmetijskega sejma, kjer je potekalo tudi tekmovanje. Tam sva lahko videli številne živali različnih vrst in pasem – ovce, koze, konje, prašiče, pse, mačke, zajce in še mnogo drugih. Prav živali so bile tisti del potovanja, ki nama je bil najbolj všeč.

Potovanje v Pariz nama bo zagotovo ostalo v lepem spominu. Poleg novih izkušenj in znanja sva spoznali tudi mlade ljudi iz različnih držav ter pridobili veliko motivacije za nadaljnje delo in učenje na področju živinoreje.

TEKMOVANJE IZ ZNANJA STATISTIKE V ŠOLSKEM LETU 2025/2026

Besedilo in fotografija: mentorica Urška Mihelič

Statistični urad Republike Slovenije je v sodelovanju z Eurostatom in Statističnim društvom Slovenije letos že devetič pripravil tekmovanje Evropske statistične igre. Evropske statistične igre so mednarodno ekipno tekmovanje za srednješolce, katerega namen je spodbujati zanimanje za statistiko ter uporabo uradnih statističnih podatkov. Dijaki se ob podpori mentorjev preizkusijo v reševanju statističnih nalog, iskanju in interpretaciji podatkov ter pripravi lastnih analiz. Ob tem pridobivajo vpogled v zanimive podatke o Sloveniji in drugih evropskih državah ter uporabljajo različna orodja za obdelavo in vizualizacijo podatkov.

Tekmovanje poteka v dveh delih: najprej na nacionalni, nato še na evropski ravni. Nacionalni del se začne na šolski ravni, kjer ekipe rešujejo spletne teste.

Pod mentorstvom profesorice Katje Ilc so na šolski ravni sodelovali vsi dijaki lanskega 1. a oddelka ter dijakinje Anja Jereb, Zala Lajkovič in Varja Žitko pod imenom MUŠKETIRKE. Slednje so v kategoriji A dosegle bronasto priznanje.

Pod mentorstvom profesorice Urške Mihelič so na šolski ravni sodelovali vsi dijaki lanskega 1. b razreda ter 6 dijakinj iz lanskega 3. b razreda.

Najuspešnejše ekipe so napredovale na državno raven in pripravile raziskovalno nalogo. Letos je na državni ravni sodelovalo 58 ekip, od tega 24 v kategoriji B (dijaki 1. in 2. letnikov srednjih šol). Med temi 24 ekipami sta bili tudi dve z naše šole, in sicer TRINEONKE (Katjuša Cetina, Lana Koligar, Patricija Kamin), ki so s svojo nalogo z naslovom »Ali bogatejše regije živijo bolje?« zasedle 12. mesto in prejele srebrno priznanje, in SONČNICE (Eva Bizjak, Julija Marn in Katarina Tomšič), ki so s svojo nalogo z naslovom »Mesta ali podeželje« zasedle 20. mesto in prejele bronasto priznanje.

Prejemnice bronastega priznanja so tudi dijakinje Iva Pisek, Viktorija Avsec in Saša Radovanović. Vsi sodelujoči dijaki so prejeli tudi nagradne pakete. Vsem tekmovalcem iskrene čestitke!

POLJSKA: PROJEKT BEELIEVE

Besedilo: Jerca Tessari

Dijakinji Iza Bahčič in Jerca Tessari sva kot izbirni strokovni modul izbrali Čebelarstvo, zato sva preko projekta Beelieve obiskali Poljsko. Spremljal naju je profesor Marko Hrastelj. Naše potovanje se je začelo z letom preko Amsterdama v Wrocław, kjer smo se nastanili in si ogledali živalski vrt ter mesto. Naš glavni namen je bil sodelovati pri projektu Beelieve, kjer smo spoznavali trajnostno čebelarstvo, bolezni čebel, pomen čebel za okolje in sodobne tehnologije v čebelarstvu.

Obiskali smo čebelarstvo Maciejów Apiary, Entomopolis in hišo dr. Jana Dzierżona. Sodelovali smo pri različnih predavanjih in delavnicah o čebelarstvu, tehnologiji, marketingu in prodaji čebeljih izdelkov. Ob tem smo se družili z ostalimi udeleženci in spoznavali Wrocław.

Ob koncu smo se udeležili še razprav o prihodnosti čebelarstva, na poti domov pa si ogledali Amsterdam. Zaradi tehnične okvare letala smo imeli nekaj zamude, vendar smo se uspešno vrnili domov. Potovanje nam je prineslo veliko novega znanja in izkušenj.

OD PAVČKOVE BESEDE DO SLAKOVEGA NAPEVA

Besedilo in fotografije: Neva Vrčko Novak

Dijaki zaključnih letnikov srednjega poklicnega izobraževanja so spomladi obiskali Pavčkov dom v Šentjuriju na Dolenjskem ter Muzej Lojzeta Slaka in Toneta Pavčka v Mirni Peči.

V Pavčkovem domu je razstavljen zbirka pesnikovih osebnih predmetov, med katerimi izstopata njegov pisalni stroj in rokovnik s še neizdano pesmijo o Dolenjski. Ogled smo začeli s predstavitvijo pesnikove rodne vasi in domovanja njegovih staršev. Prijazna vodička nas je pospremila do Pavčkovega spomenika. Tam smo spoznali simboličen pomen tlakovcev in verza na spomeniku. V cerkvi sv. Jurija smo ponovili legendo o svetem Juriju, ki nas je spomnila na Murnovo pesem Pomladanska romanca in ljudsko obredno pesem Zeleni Jurij. Na koncu nas je s filmskega platna nagovoril še sam pesnik. V muzeju smo izkušnjo še multimedijško nadgradili. Najbolj zanimiva so bila VR-očala, s katerimi smo se prelevili v slavnega junaka iz Pavčkove pesnitve Juri Muri v Afriki in skozi njegove oči doživeli afriško pustolovščino. Sledil je ogled stalne Slakove zbirke z njegovimi izvirnimi harmonikami, zlatimi ploščami ter rekonstrukcijo vadbene sobe. V sklopu »Harmonika šova« smo posneli tudi svoj videospot ob spremljavi ansambla, kar se za zaključek šolanja tudi spodobi.

Prepričali smo se, da sta poezija in harmonika dveh dolenjskih duš več kot odlična kombinacija. Dodatno poznavanje pesnika slovenske sodobne književnosti pa je služilo kot priprava dijakov na zaključni izpit.

JURČIČEVA POT

Besedilo: Anamari Petje

V četrtek, 7. 5. 2026, smo se dijaki takrat še 2. letnika biotehniške gimnazije odpravili na pohod po Jurčičevi poti. Avtobus nas je odložil pri Hiši kranjske čebele, kjer smo si ogledali zanimivo razstavo. Po ogledu smo se peš odpravili proti Jurčičevi domačiji. Med potjo smo si vzeli čas tudi za zaslužen malico. Na domačiji smo si po skupinah ogledali poslopja ter izvedeli veliko novega o Josipu Jurčiču in o načinu življenja v tistem času.

VSE POTI VODIJO V RIM

Besedilo: Aneja Gorše in Nina Lapuh

Šolska ekskurzija v Rim in Pompeje je bila ena izmed najbolj zanimivih izkušenj lanskega šolskega leta. V nekaj dneh smo obiskali številne zgodovinske in kulturne znamenitosti, o katerih smo prej večinoma le brali v učbenikih ali poslušali pri pouku. Ekskurzija nam je bila všeč predvsem zato, ker je združevala spoznavanje novih krajev, zanimive ogleda in druženje s sošolci, s katerimi smo skupaj preživeli precej časa in se še bolje spoznali ter povezali.

Prvi dan smo po celonočni vožnji prispeli v Rim in začeli raziskovati mesto. Hitro smo opazili, da je Rim drugačen od drugih mest – na skoraj vsakem koraku se srečata sodobno življenje in zgodovina. Najprej smo obiskali baziliko Marije Snežne, kjer je pokopan papež Francišek; cerkev ima prekrasno notranjost z baročnim razkošjem. Nadaljevali smo z ogledom mogočnega Koloseja, Panteona in Fontane di Trevi, v katero turisti mečemo kovance, da bi se nam izpolnila želja. Sprehodili smo se tudi po Trgu svetega Petra v Vatikanu in videli številne druge znamenitosti. V vročem dnevu smo si vzeli čas za kosilo in najboljši sladoled v mestu. Dan smo zaključili z vzpenjanjem po španskih stopnicah, najpogumnejši trije sošolci pa so jih premagali v tekmovalnem teku. Sledila je zaslužena večerja v hotelu in spanec (čeprav nas je pred spanjem minila vsa utrujenost ...).

Naslednji dan smo se odpravili na vulkan Vezuv, ki je leta 79 ob izbruhu uničil več antičnih mest, predvsem tudi znamenite Pompeje. Na vrhu vulkana se nam je odprl čudovit pogled na okolico in Neapeljski zaliv. Še posebej zanimiv pa je bil pogled v sam krater. Po navodilih vodnika Boruta smo izvedli poskus, in sicer skupinski krik »amore«, ki je v kraterju vulkana zaokrožil in se kot odmev vrnil do nas. V popoldanskih urah smo obiskali še Pompeje, nesrečno mesto, ki ga je zasul vulkanski pepel in tako ohranil številne ruševine, ceste, stavbe, predmete, ki nam danes pričajo o življenju ljudi v rimski dobi.

Zadnji dan smo se sprehodili po podzemnem labirintu Kalistovih katakomb, kamor so v vulkansko kamnino tuf vklesovali pod zemljo grobove in pokopavali kristjane. Zanimiv in grozljiv kraj. Je pa zato bil zadnji ogled toliko lepši, saj smo v kraju Tivoli občudovali prekrasen park s številnimi fontanami in vilo d'Este.

Zaključili smo naše ogleda, a druženja še ni bilo konec, saj nas je čakalo še dobrih deset ur vožnje do doma. Čeprav utrujeni, smo bili vso vožnjo pojoči in razigrani. Posebno presenečenje pa smo pripravili našemu vodniku Borutu, kateremu so štirje dijaki napisali pesem, s katero smo se mu zahvalili za njegovo potrpežljivost, srčnost in izjemno zanimivo vodenje – je najboljši. Posebna zahvala pa gre tudi profesorjem spremljevalcem, ki so sproti reševali manjše težavice in niti malo niso bili »zateženi«. Ekskurzija nam bo vsem ostala v lepem spominu.

OBISK MUZEJA ČOKOLADE V LJUBLJANI – CHOCOLARIUM

Besedilo: Vildana Aldžić in Marija Bogdanić

V petek, 13. marca 2026, smo se dijaki programa slašičar odpravili na strokovno ekskurzijo v čokoladni muzej Chocolarium v Ljubljano. Imeli smo priložnost, da se spustimo po toboganu, ki je vodil do muzeja. Tam smo spoznali zgodovino nastanka čokolade in izvedeli, od kod prihaja kakav. Degustirali smo veliko vrst različnih čokolad. Poskusili smo tudi čokolado z različnim odstotkom kakava in ugotovili, kako se razlikujeta okus in sladkost. Poleg navadne čokolade smo lahko tudi degustirali čokolade z zelo zanimivimi posipi, kot so peteršilj, sol in čili ... Na koncu smo si na delavnici ogledali pravilno temperiranje čokolade in naredili vsak svojo čokolado z različnimi in zanimivimi posipi. Ob odhodu smo si lahko tudi kupili še nekaj sladkega za domov.

PROJEKTI DNEVI V OBJEMU DEŽELE PETRA KLEPCA

Besedilo: Lavra Žnideršič

V prvem tednu junija smo dijaki lanskih 1. letnikov SSI preživeli v Osilnici, da bi spoznali tamkajšnje naravno okolje, razvili odnos do narave, pridobili nova znanja ter se družili s sošolci izven šolskega okolja. V treh dneh smo sodelovali pri različnih dejavnostih, povezanih z naravoslovjem, športom in orientacijo.

Prvi dan smo po prihodu v Osilnico najprej pojedli kosilo in se namestili v sobe. Kmalu zatem smo se odpravili na sprehod po okolici. Čeprav je deževalo, smo izvedli načrtovano dejavnost. Med sprehodom smo opazovali rastlinstvo in nabirali različne rastline, ki rastejo na tem območju. Po vrnitvi nam je gospa, ki je tam zaposlena, predstavila njihove značilnosti, življenjski prostor in uporabnost. Izvedeli smo, katere rastline imajo zdravilne učinke, katere se uporabljajo v prehrani in kako pomembna je pravilna prepoznavna rastlinskih vrst. Na koncu smo svoje znanje preverili tako, da je vsak predstavil nekaj informacij o rastlini, ki jo je nabral. Ta dejavnost mi je bila zanimiva, saj smo znanje pridobivali neposredno v naravi.

V četrtek nas je pričakalo lepše vreme, zato smo lahko izvedli več dejavnosti na prostem. Dopoldne smo se odpravili do reke Čabranke, kjer smo opravili ekološko analizo vodnega okolja. Opazovali smo značilnosti reke in njene okolice ter se pogovarjali o dejavnikih, ki vplivajo na kakovost vode. Takšne analize so pomembne, saj nam pomagajo ugotoviti stanje vodnega ekosistema in vpliv človeka na naravno okolje. Ob reki smo lahko opazovali tudi različne rastlinske in živalske vrste, ki živijo ob vodi.

Po kosilu smo imeli možnost izbire med raftingom in »paintballom«. Sama nisem sodelovala pri dejavnostih. Tisti, ki se teh aktivnosti nismo udeležili, smo lahko sodelovali pri športnih dejavnostih, kot so odbojka, namizni tenis in badminton. Vse dejavnosti so spodbujale sodelovanje, gibanje in medsebojno druženje. Kasneje smo izdelali strip o Petru Klepcu v angleščini. Pri tem smo morali uporabiti svojo ustvarjalnost in znanje jezika. Pri predmetu slovenščina smo reševali različne naloge, povezane z obravnavanimi učnimi vsebinami. Večer smo zaključili v prijetnem vzdušju in se pripravili na zadnji dan bivanja.

V petek smo izvedli orientacijo v okolici Osilnice. Razdeljeni v skupine smo s pomočjo zemljevida iskali kontrolne točke in reševali naloge. Pri tem smo razvijali orientacijske spretnosti, sodelovanje v skupini in sposobnost opazovanja okolja. Ker je bilo vreme zelo deževno, smo dejavnost zaključili nekoliko prej, nato pa smo se pripravili na odhod domov.

Projektni dnevi v Osilnici so bili poučna in zanimiva izkušnja. Spoznali smo različne rastlinske vrste, se seznanili z osnovami ekološke analize vodnega okolja ter pridobili nova znanja o naravi in njenem varovanju. Poleg tega smo se družili s sošolci, sodelovali pri športnih aktivnostih in razvijali timsko delo. Takšne oblike pouka so zelo koristne, saj omogočajo učenje v naravnem okolju in povezovanje teoretičnega znanja s praktičnimi izkušnjami.

PROJEKT WARMING SCHOOL V ZANZIBARJU

V okviru projekta Warming school, Mladi ambasadorji trajnostnega razvoja, so učitelj Anton Goršin in sedaj že naša bivša dijaka Tinkara Kučič in Tobija Vrtovec v času od 6. do 10. 10. 2025 obiskali Zanzibar (Tanzanija). O projektu, sami državi in glavnem mestu smo že pisali v prejšnji številki Grmskega sejalca, sedaj pa objavljamo še članek profesorja **Antona Goršina** o vzgoji morskih alg.

VZGOJA MORSKIH ALG - PROJEKT CUBE ZANZIBAR

Cube Zanzibar, s sedežem v mestu Kiponda, je zagonsko podjetje, ki nudi inkubacijske storitve, financiranje in podporo pri pospeševanju poslovanja podjetjem na njihovi začetni poti in malim podjetjem na otoku Zanzibar. Podjetjem pomagajo uresničiti njihove ideje in jih vzpodbujajo na poti do uspeha. Kot neprofitna organizacija je bila organizacija uradno registrirana 10. oktobra 2018. Glavni cilji organizacije so: spodbujanje inovacij, ustvarjalnosti in podjetniškega razmišljanja med mladimi v Zanzibaru, zagotavljanje praktičnega učenja in vključevanja v znanstveno tehnološke inovacijske procese, spodbujanje uspešnega reševanja problemov in učenja iz projektov, zagotavljanje skupnih delovnih prostorov in potrebnega delovnega okolja, pomoč skupnostim pri iskanju problemskih rešitev s poudarkom na poslovanju, zdravju, turizmu, uspešni ekonomiji ipd.

Udeleženci smo se z avtobusom odpeljali iz centra mesta Stone Town na vzhod v okolico mesta Chwaka (Jambiani). Sprehodili smo se med zgradbami in se za kratek čas ustavili na osrednjem delu vaškega dvorišča. Na rdečkasto oranžnih peščenih tleh sredi dvorišča je bila kopica zloženih drv, ki jih domačini potrebujejo kot gorivo pri kuhanju in ogrevanju vode. V bližini pa se je prosto sprehajalo nekaj glav pasočih goved. Kot turisti smo hitro pritegnili pozornost mladine, ki se je nas z zanimanjem ogledovala in seveda pričakovalo tudi kakšen dar.

Po kratki predstavitvi projekta vzgoje in izrabe morske trave gostiteljice ga. Salame smo udeleženci skupaj z gostitelji odšli do bližnje obale, kjer imajo tukajšnji domačini zemljiške parcele, ki segajo v Indijski ocean več 100 metrov. Na njih gojijo t. i. morsko travo. Gre za tri različne vrste makroskopskih alg, ki so še ne dolgo nazaj na tukajšnjem območju predstavljale velik okoljski problem. Oceanska voda jih je namreč vsako jutro naplavljala na obalo, kar pa je močno kazilo estetski izgled čudovite peščene zanzibarske plaže. S preizkušanjem njihove uporabnosti in tujimi izkušnjami so domačini kmalu ugotovili, da je te alge mogoče uporabiti tudi v komercialne namene, in sicer tako za kulinarične in medicinske namene kot tudi za kozmetične in tekstilne namene. Najbolj kakovostne so vrste rdečih alg (*Rhodophyta*), sledijo jim vrste rjavih alg (*Phaeophyta*) in vrste zelenih alg (*Chlorophyta*). Gojenje morskih alg je v zadnjem času postalo pomembna globalna kmetijska praksa za proizvodnjo hrane in pridobivanje določenih kemičnih spojin, kot so karageni. Morske alge pa so pomembne tudi kot krma za govedo in material za proizvodnjo gnojil. Alge so izjemno pomembne v morski ekologiji in eden najpomembnejših absorbentov CO₂. Ta njihova pomembnost je privedla do odločitve, da se njihovo gojenje uporabi tudi kot potencialno strategijo pri blaženju podnebnih sprememb, pri zmanjševanju onesnaževanja s hranili in zmanjševanju lokalnega zakisovanja oceanov.

Poročilo organizacije za hrano in kmetijstvo (FAO) za leto 2019 omenja, da je svetovna proizvodnja alg preseгла 35 milijonov ton, delež proizvodnje v Zanzibaru je okoli 0,5 %. Največ morskih alg pridelajo na Kitajskem (nekaj nad 20 milijonov ton).

Najbolj znani izdelki iz morskih alg so alginat, agar in karegenan, znani pod imenom hidrokoloidi ali fikokoloidi. Živilska industrija izkorišča lastnosti hidrokoloidov, kot so želiranje, zadrževanje vode, emulgiranje in nekatere druge fizikalne lastnosti v prehranskih dodatkih. Agar se uporablja v živilih, kot so slaščice, mesni in perutninski izdelki, sladice in pijače. Karegenan se uporablja v solatnih prelivi in omakah, pri dietični hrani ter kot konzervans mesa in rib ter v mlečnih in pekovskih izdelkih. Alginati se uporabljajo v povojih za rane in v zobnih kalupih. V mikrobiologiji je agar pomemben gojiščni material.

Nekatere tablete iz morskih alg imajo enak učinek kot želodčne podveze, saj se v želodcu razširijo in naredijo polnejši želodec. Seveda pa morske alge predstavljajo tudi določena zdravstvena tveganja. Gnjiljive alge so vir zelo strupenega vodikovega sulfida, s katerim so povezane določene zastrupitve s sulfidom. Pri določenih vrstah (*Microcoleus lyngbyaceus*) pa vsebuječi toksini lahko povzročijo večdnevni boleč in pekoč dermatitis.

Udeleženci smo si ogledali in tudi sodelovali pri ureditvi manjšega nasada z morskimi algami. Z nasadi se praviloma ukvarjajo le tukajšnje ženske. Na priobalno oceansko zemljišče smo prišli v času morske oseke, ko je gladina morja najnižja. Ženske so s sabo prinesle nekaj količkov in močnejšo oz. trpežnejšo vrstico. Najprej smo si ogledali že obstoječe nasade z morskimi algami, ki so se razprostirali več 100 m v notranjost oceana. Gostitelji so iz komercialnega in prehranskega vidika kot najboljše vrste posebej izpostavili rdeče morske alge. V že obstoječem nasadu so domačinke preverile rast alg in nekaj alg so tudi obrale (obrezale) kot pridelek. Vrečo z algami so pozneje iztresle na talno površino zaščiten s palmovimi listi ob oceanski obali. Alge so po površini razprostirale na enakomeren tanjši sloj, da se lahko primerno sušijo na soncu. Sušijo jih praviloma tri dni, tako da jih dva- do trikrat dnevno obrnejo. Udeleženci smo sodelovali tudi pri praktični postavitvi nasada. Na razdalji okoli 5 m smo v mulj potisnili dva okoli 1 m velika na spodnji strani ošiljena lesena količka. Na vrstice dolžine okoli 5 m smo na vsakih 15 do 20 cm privezali nekaj razrasti rdečih morskih alg, kar se je nato privezalo med postavljenima količkoma. Pomembno je bilo, da so bile alge v morski vodi. In preden se je voda s plimo pričela dvigovati, smo se vrnili na obalo. Nasad je prepuščen 3-mesečni rasti, nato pa izvedejo prvo žetev oz. nabiranje. Žetev po nekaj mesecih ponovijo. Občasno je seveda treba preverjati stojnost količkov in rast alg na vrsticah.

Po vrnitvi v vas so nam gostitelji predstavili še nekaj izdelkov, ki jih pridelujejo iz morskih alg, katere smo lahko tudi kupili. Morske alge uporabljajo za hrano, kot izdelek pa pridelajo največ mila in nekatere kozmetične izdelke.

POROČILO Z ZAKLJUČNEGA SREČANJA PROJEKTA WARMING SCHOOL V BRUSLJU

Besedilo in fotografije: Anton Goršin

V sklopu Erasmus projekta Mladi ambasadorji trajnostnega razvoja je zadnje srečanje v času od 17. do 19. novembra potekalo v Bruslju, glavnem mestu Belgije in Evropske unije. Kraj srečanja je bil zadnji trenutek spremenjen in je potekal v stolpnici imenovani Bastion Tower v 11. nadstropju. Organizator srečanja je bil inštitut Nordisk Research Hub AB iz Švedske, ki ga vodi Joseph Adam. Na srečanju v Bruslju nas je bilo neposredno prisotnih 5 oseb: poleg mene in Josepha še Stefano Campanari iz Italije (Scambioeuropei), Anna Kurth iz Nemčije (Via Kreation), Said Saif iz Tanzanije (direktor inovativnega podjetja CUBE) in Marlon iz Ruande (uslužbenec inštitucije Hied – Horizon institute of entrepreneurship development); preko videopovezave pa so na srečanju sodelovali še Eunice iz Švedske (inštitut Nordisk Research HUB AB), Wendy iz Kenije (HIRI – Horizon institute of research and innovation) ter Leah iz Somalije (Putland technical University).

Temeljni poudarki srečanja so bili na:

- refleksiji sodelujočih partnerjev med potekanjem projekta,
- nadaljnjem mreženju sodelujočih,
- in krepitvi nadaljnjih zmogljivosti v podobnih projektih.

Med sodelujočimi se je razvila tudi razprava o pomembnejših dosežkih projekta. Izpostavljene so bile ključne pobude projekta, saj je želja snovalcev projekta, da bi priročnik o trajnostnem razvoju pri svojem delu uporabljalo kar čim več poklicnih šol, prostovoljnih organizacij, ki se zavzemajo za varstvo okolja in tudi druge organizacije, katerim ni vseeno, kakšno naj bo okolje v prihodnosti. Udeleženci smo drug drugemu predstavili tudi lastni pogled na izdelan priročnik o trajnostnem razvoju. Ocene vseh udeležencev so bile zelo dobre. Potrebna naloga, ki smo jih morali udeleženci še opraviti, je bila razširitev priročnika o okoljski trajnosti med potencialne uporabnike v svojih državah. Po zagotovilih ga. Anne Kurth so v Nemčiji to že uspešno opravili, v ostalih državah pa smo to izvedli do konca leta 2025.

V nadaljevanju našega srečanja je sledila tudi razprava o zaznanih ovirah pri izvajanju projekta. Na eni strani je bil izpostavljen strah pred nečim novem in nepoznanem, kar Afrika zagotovo je. A je vsekakor potrebno poudariti, da je velika skrb organizatorjev ta strah bistveno zmanjšala. Zaradi nestabilnih političnih razmer je srečanje odpadlo v Somaliji. Na drugi strani pa so strah povečevale tudi svetovne razmere (vojna v Ukrajini, volitve v Tanzaniji ipd). Tudi v tem primeru so se organizatorji potrudili, da bi lahko partnerji nemoteno sodelovali v vseh aktivnostih projekta. Žal se zaključnega srečanja zaradi nepridobljene vize nista mogli udeležiti sodelujoči v projektu iz Kenije in Somalije.

Ob koncu smo si seveda izmenjali tudi želje in pričakovanja glede nadaljnjih projektov, kar pa je seveda povezano z razpisi Evropske unije v prihodnosti. Izrazili smo želje, da se v prihodnosti še kdaj srečamo, bodisi na kakšnem projektu ali pa le osebno prijateljsko.

Kot je običajno, projekti Erasmus+ udeležencem omogočajo tudi spoznavanje kulture in drugih posebnosti krajev, v katerih projekt poteka. Tudi tokrat je bilo tako.

Z MOJEGA ZORNEGA KOTA

INTERVJU S ŠPORTNICO LETA 2025 IZ NOVEGA MESTA NEŽO GAZVODA

Besedilo: Tia Petrič; **Fotografije:** osebni arhiv dijakov in <https://www.mojaobcina.si/novo-mesto/novice/podelili-novomeske-sportne-oskarje.html> (Kristjan Bišof)

Neža Gazvoda je uspešna namiznoteniška igralka iz Novega mesta. Obiskuje našo biotehniško gimnazijo. S svojo vztrajnostjo, trdom in odličnimi rezultati je dosegla naziv športnice leta 2025, zato je navdih mnogim mladim športnikom. V intervjuju nam je povedala več o svoji športni poti, treningih, motivaciji in načrtih za prihodnost.

KAKO SI ZAČELA IGRATI NAMIZNI TENIS?

Namizni tenis sem začela igrati v tretjem razredu, ko sem obiskovala krožek na osnovni šoli Šmihel. Čez nekaj časa mi je trener svetoval, da se udeležim treningov v klubu. Ko sem prvič prišla na trening, sem ugotovila, da mi je ta šport zares všeč in da v njem uživam.

KAKO IZGLEDA TVOJ OBIČAJNI TRENING ALI DAN ŠPORTNICE?

Moj dan se začne s tem, da grem zjutraj v šolo, nato se z avtobusom odpravim domov, kjer se pripravim za trening. Potem odidem na trening, kjer se na začetku ogrejemo in nato nadaljujemo igro pri mizi, kjer nas trener uči novih spretnosti. Po dveh urah treninga se odpravim domov in opravi delo, ki je potrebno za šolo. Ko končam z vsem delom, se odpravim spat.

KAJ TE NAJBOLJ MOTIVIRA, DA VZTRAJAŠ V ŠPORTU?

Najbolj me motivirata celotna ekipa in trener. Poleg njiju pa tudi moji prijatelji in družina.

JE BIL NA TVOJI ŠPORTNI POTI KAKŠEN TEŽJI TRENUTEK?

Med težje trenutke bi uvrstila poraze, iz katerih pa sem se veliko naučila. Vmes sem hotela že velikokrat obupati, vendar sem se odločila, da še naprej vztrajam in sledim svojim ciljem.

KAJ TI POMENI NAZIV ŠPORTNICA LETA?

Ta naziv mi pomeni veliko, saj sem zanj morala vložiti kar nekaj truda.

KATERI USPEH TI DO ZDAJ NAJVEČ POMENI?

Do zdaj mi največ pomeni naslov državne prvakinja ter ekipni državni naslov. Veliko pa mi pomeni tudi vice državni naslov v dvojicah, ki sem ga dosegla s svojo sestro.

KAKŠNI SO TVOJI CILJI ZA PRIHODNOST?

Moji cilji za prihodnost so, da se udeležim evropskega prvenstva ter da še enkrat z ekipo osvojimo državni naslov. V prihodnosti pa upam, da se mi z novimi zmagami odprejo tudi nove priložnosti za kariero.

KAJ BI SVETOVALA MLADIM, KI SE ŽELIJO UKVARJATI S ŠPORTOM?

Vsem tistim, ki bi radi trenirali kakšen šport, svetujem, da vztrajate in nikoli ne obupate nad svojimi cilji, tudi če imate kakšne težje trenutke.

Neža Gazvoda je s svojim trdom, disciplino in ljubeznijo do športa dokazala, da se lahko z vztrajnostjo doseže veliko. Njen uspeh je navdih za mnoge mlade športnike, ki si želijo slediti svojim sanjam. Želimo ji še veliko uspehov v prihodnosti in verjamemo, da bomo o njenih dosežkih še veliko slišali.

KULTURNI KOTIČEK

KNJIŽNI MOLJ PRIPOROČA

Pripravila: Neva Vrčko Novak

BRANKO VRBINC: OKROGLE IN OGLATE Z GRMA POD TRŠKO GORO

Branko Vrbinc je bil dolgoletni profesor in agronom na Kmetijski šoli Grm v Novem mestu. Med dijaki in sodelavci je bil znan po svoji hudomušnosti in kot šolski kronist. Svoje spomine ter lokalne anekdote o dogajanju pri pouku je strnil v knjigi *Okrogle in oglate z Grma pod Trško goro* (dva ponatisa). Kot je zapisal v spremni besedi, so »modrosti« dijakov in učiteljev, ki nastanejo pri pouku, »dragoceni trenutki sprostitve, ki so potrebni pri vsakem delu«. Tako on kot vsi mi smo lahko hvaležni, da pouk ne poteka vedno v smrtno resnobnem okolju.

V dokaz, da šola nikakor ni dolgočasna, objavljamo nekaj literarnih, kmetijskih in naravoslovnih zmešnjav:

»Vitez Don Kihot se je bojeval z Martinom Krpanom.«

Profesorica N. V. obravnava slovnična števila. Dijakinja S. Š. našteje ednino in dvojino. Na vprašanje, če je to vse, dijakinja po kratkem preblisku doda: »Poznamo še TROJINO.« (mislila je na množino ali Trojane)

Pri živinoreji je profesor P. spraševal po odlikah dobre krave mlekarice. Dijak A. T. je odgovoril v ribniškem narečju: »EDEN OD ZNAKOV DOBRE MLEKARICE JE PREDVSEM, DA IMA LEPO, VITKO POSTAVO.«

Pri varstvu rastlin so se učili o ogrcih (ličinkah). Ko je profesor zgodovine pozneje vprašal, kako imenujemo prebivalce nekdanje Ogrske, je sledil logičen odgovor: »OGRCI ...«

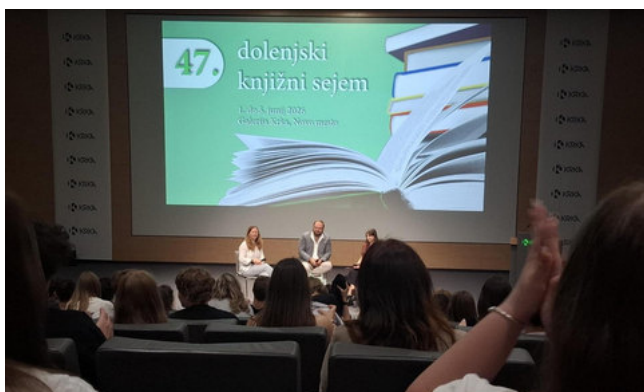
Pri delu na posestvu v Srebrničah so dijaki in zaposleni dobili sendviče zastonj. V dnevniku prakse je B. D. takole dokumentiral dogodek: »Nehali smo malicati, ker nam je profesor M. POŽRL ŠE ZADNJE SENDVIČE ...«

In še razlaga prvošolca, ki je v dnevnik prakse zapisal: »Čebela je TUDI domača žival. Nosi nam med, ki ga potem točimo, KER je sladek. Je pa tudi SITNA in NEVŠEČNA. V RITI IMA TRDO ŽELO, ČE TE PIČI, TE ZELO BOLI ...« (Pa še vse je res!)

Želiš prebrati še več takšnih prigod? Knjiga te čaka na knjižni polici šolske knjižnice!

KNJIŽNE POPSLASTICE

Besedilo: Anica Možina

Z dijaki naše šole se vsako leto udeležimo Knjižnih POPslastic, ki potekajo v sklopu Dolenjskega knjižnega sejma v organizaciji Knjižnice Mirana Jarca in Mladinske knjige v Galeriji Krka. Na njih gostijo razne strokovnjake s področja branja in pisanja, igre, televizije, glasbe in tako približujejo mladostnikom kvalitetne in izvirne knjižne vsebine. Na letošnjih POPslasticah so gostili režiserja Žigo Virca, ki je tudi naše dijake 2. letnika biotehniške gimnazije navdušil s svojimi izkušnjami v svetu filma.

KOSOVELOVO LETO 2026

Pripravili: dijaki 4. b in mentorica Tatjana Mavsar

NATEČAJ »GOZD-LES – NARAVNO BOGASTVO IN PRIHODNOST NAŠE DOMOVINE«

Besedilo: mentorici Maja Mlakar in Neva Vrčko Novak

Kulturno naravoslovno društvo Naša zemlja je za šolsko leto 2025/2026 razpisalo literarni, likovni in fotografski natečaj »Gozd-les – naravno bogastvo in prihodnost naše domovine«. Lan A. Espinoza Marolt je za svojo pesem Gozdni časovni stroj prejel zlato priznanje.

GOZDNI ČASOVNI STROJ

Gozd je mir in gozd je šum,
v njem zgodi se tihi hrup.
Vse mrgoli in listje šumi,
dokler se svet ne spremeni.

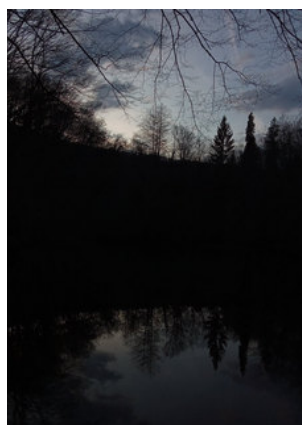
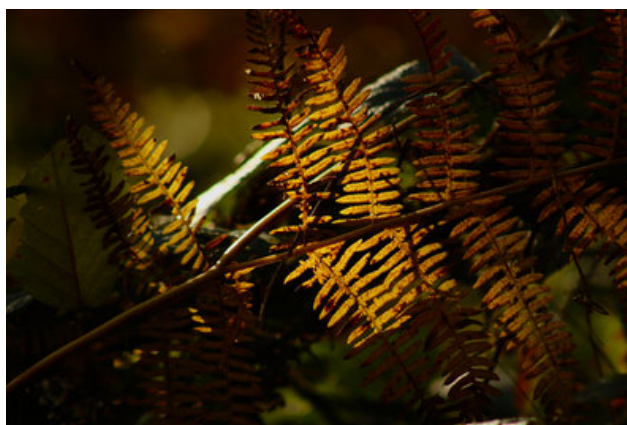
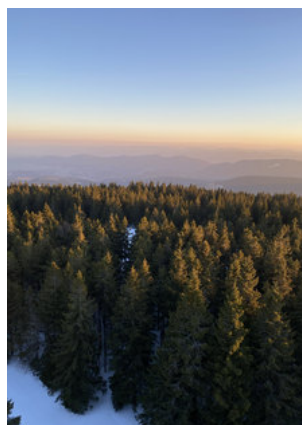
Minevajo leta, čas se obrača,
mati narava nikogar ne čaka.
Les razpada, listje blede,
divjad uporablja še stare poti.

Noč tiho molči, a hkrati beži,
nad njo čarobna luna bdi.
Kot pred stoletji znova žari,
a v senci neznana pojava stoji.

Obrne se k tebi, v oči se zazre,
preden te morda živega odre.
Skozi gmajne stečine lovi,
čas se razteza – se v večnost zgubi.

Še enkrat se obrneš — pojave ni več,
nič več nisi v strahu živeč.

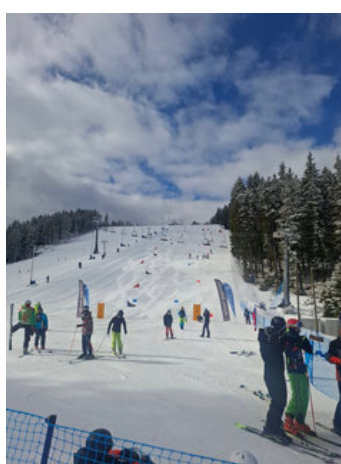

S svojimi likovnimi izdelki so na natečaju sodelovale dijakinje, ki so dobile tudi posebna priznanja: Ella Tomšič - zlato priznanje, Ema Grubič - zlato priznanje, Valentina Gregorič - zlato priznanje in Zarja Amon - srebrno priznanje.

ŠPORTNI KOTIČEK

Pripravil: aktiv ŠVZ

DRŽAVNO PRVENSTVO ZA SREDNJEŠOLCE V VELESLALOMU

V torek, 17. 3. 2026, je potekalo državno prvenstvo v veleslalomu za dijake in dijakinje na Rogli. Našo šolo je zastopal dijak naše biotehniške gimnazije Lovro Recelj. Na progo je šel kot 248 tekmovalec in kljub visoki številki zasedel odlično 11. mesto. Čestitamo, Lovro!

SREDNJEŠOLSKI VICEPRVAK V KROSU

David Slemenšek je osvojil 2. mesto na državnem prvenstvu v krosu za srednje šole, ki je potekalo v aprilu v Murski Soboti. Uspešno so našo šolo zastopali še Luka Kirm z osvojenim 8. mestom ter Vanja Pečar in Maks Makovec, ki sta zasedla 36. in 37. mesto.

GRMČANI NA LJUBLJANSKEM TEKU TROJK

V soboto, 9. 5. 2026, so se dijaki naše šole udeležili ljubljanskega teka trojk. Zasedba David Slemenšek, Vanja Pečar in Luka Kirm je zasedla 10. mesto.

DRŽAVNO PRVENSTVO V ATLETIKI

Na državnem prvenstvu v Mariboru so našo šolo uspešno zastopali:
Lucijan Ivičić: 4. mesto – skok v daljino (6.58 m)
David Slemenšek: 6. mesto – tek na 2000 metrov (5:46 min)
Katarina Tomšič: 10. mesto – skok v daljino (5.25 m)

PODROČNO POSAMIČNO PRVENSTVO V ATLETIKI

Na področnem posamičnem prvenstvu v atletiki, ki je 12. 5. 2026 potekalo na stadionu Portovald, so dijaki naše šole dosegli odlične rezultate, tudi osebne rekorde, in se uvrstili med dobitnike medalj.

V skoku v daljino je Lucijan Ivičič osvojil 2. mesto s šolskim in osebnim rekordom 6.59 m. David Kleindienst je bil s 6.53 m tretji. Maks Makovec je s skokom 6.00 m osvojil 6. mesto. V teku na 2000 m je David Slemenšek v močni konkurenci na cilj prišel tretji.

Med dijakinjami je 4. mesto osvojila Žana Črtalič, ki je v skoku v višino 1.50 m dosegla tudi svoj osebni rekord, in Katarina Tomšič, ki je osvojila 5. mesto v skoku v daljino (5.38 m).

Najboljši dijaki so se uvrstili na državno prvenstvo, ki je bilo v Mariboru.

DAVID SLEMENŠEK UBRANIL NASLOV DRŽAVNEGA PRVAKA V POLMARATONU

V soboto, 16. 5. 2026, je v Radencih potekal 44. Maraton treh src. Udeležil se ga je tudi (sedaj že bivši) dijak naše šole David Slemenšek. Nastopil je v teku na 21,1 km v kategoriji starejših mladincev. Z odličnim tekom je pritekel v cilj kot absolutno 9. od vseh 1102 tekačev in kot 7. Slovenec na tekmi s časom 1:13:06, tempo 3:27/km. Celoten čas je tekel ob strani slavnega Ola Vigen Hattestada, olimpijskega prvaka in dobitnika zlate medalje na olimpijskih igrah v Sočiju 2014, katerega je na koncu tudi prehitel.

Pritekel si je bronasto kolajno v kategoriji do 30 let in osvojil 1. mesto v svoji kategoriji in ubranil lanski naziv državnega prvaka.

ŠPORTNI DAN NA VODI

KMEČKE IGRE

Rezultati kmečkih iger

ZAP.	RAZRED	Št. točk.	meso
1.	2b	171	1.
2.	1c	131	1.
3.	1b	124	2.
3.	2c	123	2.
5.	3c	121	3.
6.	1d	106	4.
7.	1e	102	5.
8.	4ef	102	6.
9.	2de	95	7.
10.	1i	65	8.
11.	1k	61	9.
12.	1fg	60	10.
13.	1j	54	11.

1h in 2b ekipi s sonarji fanti

ČESTITKE VSEM UDELEŽENCIEM

BAJNOF KUHA

KRATKA NOVIČKA ...

Pri praktičnem pouku naših slaščičarjev je ponovno zadišalo po ustvarjalnosti. Tokrat je pod njihovimi spretnimi prsti in pod mentorstvom učiteljice strokovnih modulov Marice Drmaž nastala prav posebna torta, s katero so se poklonili častitljivi 140-letnici naše šole.

JABOLČNA TORTICA

Sestavine za jabolčno sredico: 130 g jabolk, 85 g jabolčnega pireja, 40 g vode, 25 g vode, noževa konica cimeta, 1 g želatine.

Priprava: Jabolka narežemo na čim bolj enakomerne, drobne kocke. Želatino 5 minut namakamo v hladni vodi. Vse ostale sestavine damo v kozico, premešamo in zavremo. Na srednjem ognju kuhamo še nekaj minut oz. tako dolgo, da se jabolka zmehčajo. V jabolčnem kompotu raztopimo ožeto želatino in ohladimo do mlačnega. Kompot razdelimo v silikonski model za polkroge premera 4 cm (potrebujemo 16 polkrogov) in površino poravnamo. Pokrijemo ga s plastično živilsko folijo in damo v zamrzovalnik, da kompot popolnoma zamrzne. Zamrznjene sredice združimo po 2 skupaj. Do uporabe jih shranimo v zamrzovalnik.

Sestavine za beli čokoladni mousse z jabolki: 60 g mleka, 60 g jabolčnega pireja, 100 g bele čokolade, noževa konica cimeta, 250 g sladke smetane za stepanje, 5 g želatine.

Priprava: Sladko smetano stepamo do mehkih vrhov in shranimo v hladilniku. Želatino 5 minut namakamo v hladni vodi. Mleko zmešamo z jabolčnim pirejem in cimetom, ga segrejemo do vrenja in v njem stopimo ožeto želatino. Prelijemo ga po čokoladi, počakamo eno minuto in z lopatko premešamo, da se sestavine povežejo. Ohlajamo 5 minut in vmes večkrat premešamo. V treh krakih z lopatko primešamo stepeno smetano in kremo prelijemo v vrečko za brizganje.

Sestavine za hrustljiv čokoladni obliv: 100 g kakavovega masla, 100 g bele čokolade.

Priprava: Kakavovo maslo stopimo na nizki temperaturi, ga vlijemo k čokoladi, počakamo 1 minuto in s paličnim mešalnikom gladko zmešamo. Pred uporabo precedimo in ohladimo na 45 °C.

Sestavine za zrcalno glazuro: 100 g vode, 140 g kristalnega sladkorja, 120 g kondenziranega mleka, 120 g bele čokolade, 7 g želatine, 1/2 čajne žličke zelene jedilne barve, 1/3 čajne žličke cimeta.

Priprava: Želatino 5 minut namakamo v hladni vodi. Vodo sladkor in kondenzirano mleko zavremo in kuhamo do temperature 103 °C. Želatino ožamemo in jo stopimo v vrelem sirupu. Sirup polijemo po čokoladi, počakamo eno minuto in gladko zmešamo s paličnim mešalnikom. Dodamo še začimbe, barvilo in ponovno premešamo. Glazuro precedimo v ozko, visoko posodo in pokrijemo s folijo za živila, da se je dotika in damo v hladilnik.

Sestavine za biskvit: 3 jajca, 60 g sladkorja, 70 g moke.

Beljake stepemo v trd sneg, med stepanjem dodajamo sladkor in sneg učvrstimo. Narahlo primešamo rumenjake in presejano moko. Maso nadevamo na pekač v obliki pravokotnika velikosti 25 cm x 30 cm. Pečemo na 200 °C, približno 10 minut. Pečen biskvit ohladimo in iz njega izrežemo 8 krogov premera 5 cm.

SESTAVLJANJE JABOLČNE TORTICE (8 kosov)

Silikonski model za porcijske tortice do polovice napolnimo s kremo, v sredino potisnemo zmrznjeno jabolčno sredico in kremo nabrizgamo 1 cm pod vrhom in pokrijemo s tankim biskvitom. Damo v zamrzovalnik 12 ur, da tortice popolnoma zamrznejo.

GLAZIRANJE TORTIC

Zrcalno glazuro segrejemo na 30-32 °C, premešamo in precedimo.

Zmrznjene tortice iztisnemo iz modela, po potrebi popravimo nepravilnosti. Leseno palčko za ražnjič zapičimo v tortico in jo potopimo v čokoladni obliv. Počakamo nekaj sekund, da se čokolada strdi in tortico namočimo še v zrcalno glazuro. Pustimo, da odvečna glazura odteče. Jabolčno tortico položimo na pladenj in s krožnimi gibi izpulimo palčko. Okrasimo s čokoladnimi okraski. Postavimo v hladilnik, da se počasi odtalijo.

DOBRODELNOST

POROČILO O IZVEDBI AKTIVNOSTI S PODROČJA KRVODAJALSTVA

Besedilo: Saša Mlinar, koordinatorica za delo z dijaki s posebnimi potrebami

5. 2. 2026 smo v sodelovanju z Rdečim križem Slovenije in Centrom za transfuzijsko dejavnost Novo mesto izvedli predavanje o pomenu krvodajalstva. Predavanje so izvedli strokovni delavci Centra za transfuzijsko dejavnost Novo mesto, udeležili pa so se ga vsi polnoletni dijaki šole.

V začetku meseca marca je potekala tudi dijaška krvodajalska akcija, v kateri je sodelovalo 28 dijakov naše šole. Dijaki so bili seznanjeni s pomenom darovanja krvi, potekom odvzema ter pomenom humane pomoči sočloveku.

Z izvedbo predavanja in krvodajalske akcije smo prispevali k ozaveščanju mladih o pomenu krvodajalstva ter spodbujanju humanitarnih vrednot med dijaki.

KOŠARICA DOBRODELNOSTI

Besedilo: Saša Mlinar

Na naši šoli smo v okviru dobrodelne akcije Rdečega križa Košarica dobrodelnosti med 11. in 15. majem 2026 zbirali hrano, higienske izdelke, šolske potrebščine in druge potrebščine za ljudi v stiski. Zbrali smo veliko dobrin, ki bodo pomagale posameznikom in družinam v našem okolju. Verjamemo, da s takšnimi akcijami dijake vzgajamo v solidarne, sočutne in odgovorne odrasle, ki se zavedajo pomena medsebojne pomoči in podpore.

TEMATSKO NARAVOSLOVNI DAN: OBISK BOTANIČNEGA VRTA IN RAZSTAVE NA LJUBLJANSKEM GRADU – ŽUŽELKE MED ZNANOSTJO IN DOMIŠLJIJO

Besedilo: Nina Kelher, Nia Rogelj, Zala Burja, Tinkara Žagar, Manca Kužnik, Katjuša Cetina in Lana Koligar

V okviru tematskega naravoslovnega dne za nadarjene in vedoželjne dijake in dijakinje se nas je 7 dijakinj programov biotehniške gimnazije in naravovarstvenega tehnika ter učiteljica Urška Ogrinc v četrtek, 18. 6. 2026, odpravilo z vlakom v Ljubljano.

Najprej smo se v Botaničnem vrtu Ljubljana podale na zanimivo potovanje po rastlinskem svetu. Občudovale smo rastline iz različnih delov sveta in spoznavale njihove posebnosti. Z zanimanjem smo si ogledale rastline Amerike, Azije in drugih kontinentov. V delu vrta, posvečenemu gorskemu svetu, smo odkrивale rastline, ki uspevajo v zahtevnih visokogorskih razmerah. Najbolj eksotično doživetje nas je čakalo v tropskem rastlinjaku, kjer so nas obdali bujno zelenje, vlaga in toplota. Rastline tropov so se razlikovale po velikosti, barvah in oblikah od naših domačih rastlin. Obisk je bil poučen in prijeten, saj smo v enem dnevu spoznale rastline z vseh koticov sveta.

Nato smo obiskale Ljubljanski grad, kjer smo si ogledale manjšo razstavo Žuželke med znanostjo in domišljijo. Sledilo je interaktivno vodenje z naslovom »Časovni stroj«. Namen ogleda je bil na zanimiv in drugačen način spoznati zgodovino gradu ter razvoj mesta Ljubljane skozi različna zgodovinska obdobja. Ogled se je začel pred glavnim vhodom v grad, kjer nas je sprejela vodička. Namesto klasičnega vodenja smo sodelovale v doživljajski predstavi. Skupaj z vodičko smo se premikale med različnimi »časovnimi postajami«, kjer so nas pričakali igralci, oblečeni v zgodovinske kostume. Na vsaki postaji je bila predstavljena drugačna zgodovinska doba. Ogled se je začel v času rimske Emone, nato pa smo spoznali srednji vek z vitezom Jurijem, ki je premagal zmaja. Nadaljevale smo z obdobjem Habsburžanov, časom Napoleonovih Ilirskih provinc, obdobjem kaznilnice v 19. stoletju ter zaključili v 20. stoletju z županom Ivanom Hribarjem. Vsak lik je na zanimiv in pogosto humoren način predstavil svoje obdobje, kar je ogled naredilo zelo živ in zabaven. Posebnost tega ogleda je, da ne gre le za poslušanje razlage, ampak za pravo igrano izkušnjo. Obiskovalke smo bile ves čas vključene v dogajanje, kar je povečalo zanimanje in razumevanje zgodovine. Ogled je trajal približno eno uro in vključeval šest različnih zgodovinskih obdobj. Naučile smo se veliko novega o življenju na gradu, o pomembnih zgodovinskih osebnostih ter o razvoju Ljubljane.

KEMIJSKI KOTIČEK

Pripravila: Vojka Zupančič

Kmetijska šola Grm in biotehniška gimnazija letos praznuje 140 let obstoja. Da si bomo lažje predstavljali čas, ko so prvi dijaki obiskovali našo kmetijsko šolo, si oglejmo nekaj pomembnih odkritij v tistem času:

- Leta 1886 je minilo le sedemnajst let, odkar je Mendeljejev prvič objavil periodni sistem elementov.
- Nemški kemik Clemens Winkler je v mineralu argiroditu odkril element germanij (Ge).
- Francoski kemik Henri Moissan je leta 1886 uspešno izoliral čisti fluor z elektrolizo. Zaradi izjemne reaktivnosti in nevarnosti tega elementa je bil to izjemen podvig, za katerega je kasneje prejel Nobelovo nagrado.
- Charles Martin Hall v ZDA in Paul Héroult v Franciji sta neodvisno drug od drugega odkrila revolucionaren in stroškovno učinkovit postopek za proizvodnjo aluminija z elektrolizo. Aluminij je s tem čez noč postal dostopna industrijska kovina.
- Rentgenske žarke je leta 1895 odkril nemški fizik Wilhelm Conrad Röntgen. Ker sprva ni vedel, za kakšno vrsto sevanja gre, jih je poimenoval žarki X (X-rays), ime, ki se v angleščini uporablja še danes. Za to prelomno odkritje je leta 1901 prejel sploh prvo Nobelovo nagrado za fiziko.
- Nemški kemik in mikrobiolog Adolf Mayer je leta 1886 podrobno opisal skrivnostno bolezen tobačnih rastlin. Dokazal je, da se sok iz okuženih listov prenaša na zdrave rastline in jih okuži. Ker pod mikroskopom ni našel bakterij, je s tem postavil temelje za kasnejše odkritje prvega virusa v zgodovini.
- Odkritje bakterije E. coli: Nemško-avstrijski pediater in bakteriolog Theodor Escherich je izoliral bakterijo iz človeškega črevesja, ki so jo kasneje po njem poimenovali Escherichia coli (E. coli).

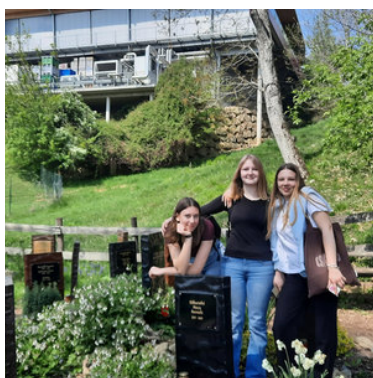
DEUTSCH

STROKOVNA ESKURZIJA V GRADEC IN ČOKOLADNICO ZOTTER

Besedilo: Nataša Sovič Kirm

Dijaki lanskega 2. letnika gimnazijskega programa so se odpravili na strokovno ekskurzijo v čokoladnico Zotter in v Gradec.

Dan smo začeli v čokoladnici, kjer so dijaki odkrivali zanimivosti o izvoru in predelavi kakava ter spoznavali različne faze nastanka čokolade. Ob tem so lahko poskusili številne vrste čokolad, napitkov in drugih kakavovih izdelkov, ki jih čokoladnica ponuja. Degustacija je bila za mnoge pravo doživetje, saj so preizkusili okuse, ki jih prej niso poznali. Po ogledu so imeli dijaki nekaj časa za sprostitev na zunanjih igralih, kjer so z veseljem »pokurili« odvečne kalorije in se razgibali v prijetnem okolju.

Popoldne smo pot nadaljevali proti Gradcu, kjer nam je turistična vodička pripravila kratko, a vsebinsko bogato predstavitev mestnih znamenitosti. Dijaki so tako spoznali zgodovinske in kulturne posebnosti mesta, nato pa je ostalo še nekaj prostega časa za samostojen sprehod, nakupe ali raziskovanje mestnega središča.

V večernih urah smo se zadovoljni, prijetno utrujeni in polni novih vtisov vrnili domov.

ENGLISH CLUB

MY FAVOURITE SPOT AROUND THE SCHOOL

My favourite spot around the school is Trška gora. It's a beautiful hill near my school. I like it because it is peaceful and surrounded by nature. There are many vineyards, green fields and trees. From the top of the hill, you can enjoy an amazing view of the town and the countryside.

I often visit Trška gora alone or with friends, especially in spring and summer. We like walking along the paths, taking photos and enjoying the fresh air. It is a perfect place to relax after a busy day. The area is also known for its traditional wine cottages and friendly atmosphere.

Trška gora is special to me because it is beautiful in every season. I always feel calm and happy there, which is why it is my favourite spot around the school, and I really like it.

Nino Zupan

My favourite spot around school is the forest. The forest offers me a quiet and peaceful place where I can fully relax. I love the moments when I sit under a big tree, watch the birds and listen to the leaves rustling in the wind. The air there is always fresh and clean, which helps me regain my energy. It is a special place where I feel calm and free. There I forget about school, worries and homework.

Because of this deep peace and beautiful natural surroundings, it is undoubtedly the best place for me near the school. I honestly enjoy every single moment I spend there, as the forest offers a sense of magic and quiet that I simply cannot find inside the busy school building. I would never have imagined that forest would be the one place where I would feel so relaxed.

Ele Moltara

LIKOVNI KOTIČEK

UMETNIŠKE NOVIČKE – 2. DEL

Besedilo: Maja Mlakar; Fotografiji: Gregor Lotrič in M. M.

Ustvarjalnost nikoli ne počiva. Vedno se najde kakšen zanimiv opredek ali neko početje, kjer lahko uporabimo domišljijo in si dokažemo, kaj vse zmoremo.

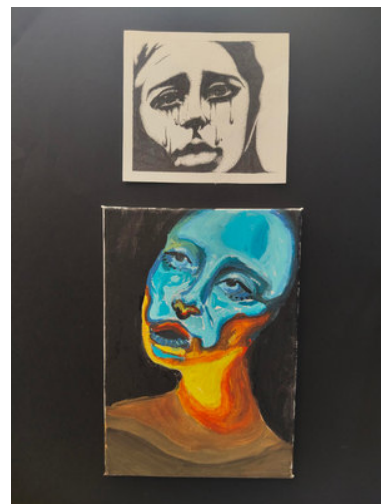
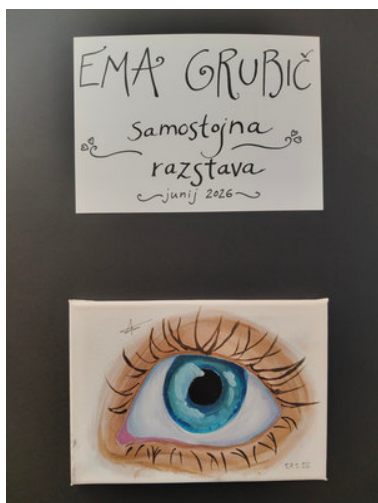
V jeseni so dijaki začeli razmišljati o novem logotipu za nove šolske puloverje in majice. Kako oblikovati logotip za tako pomemben dogodek, kot je 140 letnica šole? Prejeli smo kar nekaj idej, ustvarilo se je veliko mnenj in predlogov, na koncu pa je bil izbran znak Nastje Udovč, dijakinje biotehniške gimnazije.

Čisto na začetku decembra smose udeležili razstave grafičnih del na Osnovni šoli Toneta Pavčka. Na temo exlibrisa so v linorezu ustvarjale dijakinje Anja Blažič, Ella Tomšič in Lara Zagorc.

Januarja smo se udeležili likovne delavnice na Osnovni šoli Stopiče. Tokrat je bila tema zgodba Volkodlak pisatelja Janeza Trdine. Tudi tukaj je potekala grafična delavnica. Tiskalo se je na večja platna, kjer je nastalo skupinsko delo posamične šole. O volkodlaku so razmišljale in tiskale Aneja Gorše, Elena Rija Štrucl in Anja Blažič. V januarju smo se udeležili še razstave v Galeriji Kocka v KCJT z naslovom Mladi likovni talenti Dolenjske. Srednje in osnovne šole so sodelovale z nadarjenimi dijaki in učenci. Vsak udeleženec je sodeloval s petimi do desetimi likovnimi deli. Likovna dela je pregledala komisija likovnih umetnikov in pedagogov. Z naše šole sta sodelovali dijakinji Laura Žbogar in Ema Grubič.

SAMOSTOJNA LIKOVNA RAZSTAVA EME GRUBIČ

NATEČAJ EVROPA SKOZI NAŠE OČI

Besedilo: Maja Mlakar

RIC Novo mesto je razpisal likovno-fotografski natečaj Evropa skozi naše oči v programu Teden vseživljenjskega učenja. Sodelovali sta tako Kmetijska šola Grm in biotehniška gimnazija kot Srednja šola za gostinstvo in turizem. Z naše šole so bile to dijakinje Viktorija Avsec, Tinkara Ogulin in Valentina Gregorič, ki je dobila posebno priznanje.

3. ŠOLSKI LIKOVNI EXTEMPORE

Besedilo: Maja Mlakar

Zadnji ponedeljek zadnjega tedna pouka v šolskem letu 2025/26 smo se ljubitelji umetnosti zbrali na Glavnem trgu Novega mesta. Nadarjeni dijaki so se kljub prostemu dnevu in zelo vročemu dnevu odločili sodelovati na 3. šolskem likovnem extemporu. To so bili Aneja Gorše, Viktorija Avsec, Saša Radovanović, Ella Tomšič, Vasilij Zajc, Laura Žbogar in Pia Resnik.

Likovno nadarjeni dijaki so si izbrali urbane motive Glavnega trga in ustvarjali v različnih tehnikah. Za dobro malico pa so poskrbeli na Gostišču na trgu, Hiši kulinarike in turizma.

ZGODBA Z NASLOVNICE

OD GROZDJA DO GRMSKE PENINE – TRADICIJA, ZNANJE IN 140 LET ŠOLE

Besedilo: France Absec

Ker naša šola leži v vinorodni deželi Posavje, kjer imata vinogradništvo in vinarstvo dolgo tradicijo, je ta panoga močno zastopana tudi na naši šoli. Tako se lahko dijaki naučijo vinogradniških in kletarskih veščin, katere bodo v bodoče potrebovali pri opravljanju svojega poklica.

V svetovnem merilu prevladuje proizvodnja mirnih vin, vendar pa je v zadnjem času opaziti močan porast proizvodnje penečih vin. Če smo v preteklosti v povezavi s penečimi vini takoj pomislili na Francijo, pa je danes tudi v Sloveniji veliko vinarjev, ki ponujajo tudi lastna peneča vina oziroma penine (izraza šampanjec ne smemo uporabljati zaradi geografske zaščite). Tudi na naši šoli se lahko pohvalimo z dobrimi peninami, ki so odraz marljivega dela in znanja. Kot očeta penin se omenja benediktinski menih in kletar v opatiji Hautvillers v Šampaniji Dom Pierre Perignon (1638-1715), vendar pa je postopek proizvodnje penečih vin bolj dolgotrajen in tudi dražji. V kolikor je pri proizvodnji mirnih vin potrebna samo primarna alkoholna fermentacija, pa je pri proizvodnji penečih vin potrebna še sekundarna alkoholna fermentacija. Že samo grozdje namenjeno za proizvodnjo penin potrgamo nekoliko prej (7-10 dni), saj potrebujemo nekoliko nižje sladkorje in nekoliko višje kisline v grozdni jagodi. Sama predelava grozdja je podobna kot za mirna vina, vendar moramo paziti na količino dodanega žvepla. Po alkoholnem vrenju vino zbistrimo, ga stabiliziramo in ga uporabimo kot osnovno vino (vin de base) za penine. Osnovnemu vinu dodamo vrelni liker (liqueur de tirage), katerega glavni sestavini sta kvasovke in sladkor. Paziti moramo, kakšno količino sladkorja bomo dodali, saj je od tega odvisna višina pritiska v steklenici kot posledica nastajanja ogljikovega dioksida pri sekundarni fermentaciji (potreben natančen izračun in tehnika). Sekundarno vrenje lahko poteka v steklenicah (klasična ali tradicionalna metoda) ali pa v visokotlačnih tankovskih cisternah (charmat ali tankovska metoda). Slednja je cenejša, vendar pri nas manj razširjena.

Na naši šoli proizvajamo penine po klasični metodi, pri kateri osnovno vino skupaj z vrelnim likerjem napolnimo v steklenice in jih zapremo s kronskim zamaškom. Nato počakamo, da poteče alkoholno vrenje. Pri vrenju se sprošča plin (CO₂). Ker pa je steklenica hermetično zaprta, plin ostane ujet v steklenici, kar ima za posledico naraščanje pritiska. Po končanem vrenju je običajno pritisk v steklenici med 5 in 7 barov (zakonsko vsaj 3 bare). Ko vino določen čas zori na kvasovkah, ga je potrebno še zbistriti. To naredimo tako, da steklenice stresamo in obračamo v različne smeri (remuage). To lahko delamo ročno ali pa s pomočjo robota, kjer je proces popolnoma avtomatiziran. Usedlino tako spravimo v vrat steklenice pod sam zamašek. Vsaka steklenica se odpre in pritisk potisne usedlino iz steklenice. Nekateri to usedlino tudi predhodno zamrznejo. Sledi dodajanje sladilnega ali ekspedicijskega likerja, s katerim uravnavamo količino sladkorja v penini. Nato steklenico takoj zapremo s plutastim zamaškom, katerega obdamo s kovinsko mrežico, da se zamašek ne more ločiti od steklenice. Steklenico opremimo še z etiketo in okrasno kapico ter jo ponudimo potrošniku.

Glede na to, da naša šola letos praznuje 140 let obstoja, smo izdali posebno serijo grmske penine, kar je tudi razvidno iz same etikete na steklenici.

JUBILEJNA PRILOGA

VSE NAJBOLJŠE!

Ob praznovanju 140-letnice želim šoli, da tudi v prihodnje ostane prostor znanja, poguma, povezovanja in priložnosti. Ponosna sem na njeno bogato zgodovino in še posebej na dejstvo, da je Grm edina kmetijska šola v Sloveniji, ki je svoje poslanstvo vse od ustanovitve uresničevala v slovenskem jeziku. To je pomemben del naše identitete in odgovornost, da to dediščino ohranimo ter jo s ponosom predajamo prihodnjim generacijam.

Prepričana sem, da bomo tudi nadalje prepoznavni po kakovosti, inovativnosti in odgovornem odnosu do narave, hrane in prostora. Predvsem pa si želim, da Grm ostane šola z močnimi koreninami in odprtim pogledom v prihodnost; šola, na katero so ponosni dijaki, zaposleni, starši in širša skupnost.

Z uresničevanjem vizije in poslanstva bo šola v naslednjih desetih letih prerasla v institucijo, ki bo mladim poleg znanja ponujala tudi sodobne praktične izkušnje in na modernih učnih poligonih nenehno zagotavljala prostor za ustvarjalnost, raziskovanje in razvoj njihovih talentov. Postajala bo šola, ki se bo še hitreje razvijala v zeleno, digitalno in trajnostno naravnano in ki postavlja dijaka v središče.

Predvsem pa si želim, da Grm tudi v prihodnje ostane šola, ki spoštuje svojo preteklost, razume sedanost in soustvarja prihodnost. Šola, ki mladim ne daje le znanja za poklic, temveč tudi pogum, da verjamejo vase, prevzamejo odgovornost in s svojim delom spreminjajo svet okoli sebe.

In naj čez desetletje, ob pogledu nazaj, z zadovoljstvom ugotovimo, da smo ohranili vse, kar je vredno, in pogumno ustvarili vse, kar je bilo potrebno za prihodnost.

Naj bo naslednjih deset let čas novih priložnosti, novih znanj in novih generacij, ki bodo lahko rekle: »To je naš Grm.«

**MAG. MOJCA ŠPEC POTOČAR,
DIREKTORICA**

Ko danes razmišljam o prihodnosti Kmetijske šole Grm, si jo čez deset let predstavljam kot šolo, ki bo svojo bogato tradicijo znala povezati z novimi znanji, tehnologijami in potrebami časa. Šolo, ki bo ostala zvesta svojemu poslanstvu, hkrati pa bo pogumno stopala naprej in soustvarjala prihodnost področij, za katera izobražuje.

Zavedam se, da bodo demografske spremembe prinesle manjše generacije mladih, zato bo še pomembneje, da bomo znali mladim približati vrednost in priložnosti, ki jih ponuja naša šola. Želim si, da bi v prihodnjih letih še bolj poudarjali pomen kmetijstva, prehranske varnosti, skrbi za naravo in trajnostnega razvoja ter prispevali k večjemu ugledu in prepoznavnosti poklicev, za katere izobražujemo. Kmetijstvo in z njim povezana področja hortikulture, naravovarstva, živilstva in biotehnologije niso le del naše tradicije, temveč pomemben temelj prihodnosti naše družbe.

Pri tem bodo pomembno vlogo imeli digitalizacija, sodobne tehnologije in umetna inteligenca, vendar si želim, da bo njihov razvoj vedno naprej usmerjen v dobro človeka, narave in kakovostnega življenja.

In če bo čez deset let naša šola še vedno prostor, kjer si znanje in narava podajata roko, kjer dijaki pridobivajo znanje, razvijajo svoje potenciale in se počutijo sprejete, varne in slišane, predvsem pa se po končanem šolanju na šolo radi vračajo, bomo vedeli, da smo hodili po pravi poti.

**MARJANA KOS,
RAVNATELJICA KMETIJSKE ŠOLE GRM IN BIOTEHNIŠKE GIMNAZIJE**

Ob praznovanju častitljive 140-letnice delovanja Kmetijske šole Grm in biotehniške gimnazije gre voščilo in zahvala vsem zaposlenim, dijakom, študentom in zunanjim partnerjem Grma za njihov prispevek k nenehni rasti šole in celotnega zavoda ter vodilni vlogi Grma Novo mesto v Republiki Sloveniji pri izobraževanju za poklice na področju biotehnike.

Zgodovina nam daje trdne temelje in potrditev, da delamo dobro. Pogled v prihodnost nas navdaja z odgovornostjo, da še naprej izboljšujemo pogoje za učenje naših dijakov in študentov, kakor tudi za delo vseh zaposlenih, ki so nepogrešljiv člen, da zavod uspešno deluje.

Prilagajamo se napredku družbe, sledimo razvoju stroke tako pri teoretičnem kakor tudi pri praktičnem delu izobraževanja, zagotavljamo in posodabljam pogoje za delo in izobraževanje. Z razvojem sodobnih predelovalnih obratov, novo opremo, vodenjem obsežnega šolskega posestva, ki je največje šolsko posestvo v Sloveniji in je nujno potrebno za izvajanje naših programov, s tesnim sodelovanjem z lokalnimi in drugimi podjetji ipd. omogočamo dijakom, študentom in ostalim vključenim v naša izobraževanja neposreden stik z najsodobnejšimi tehnologijami in delovnimi procesi.

Znanje, ki ga dijaki in študentje pridobivate v šolskih učilnicah, na šolskem posestvu, pri praktičnem pouku, opravljanju praktičnega usposabljanja z delom ali v laboratoriju, je vaše najmočnejše orodje. Bodite ponosni na to, da soustvarjate zgodbo Grma Novo mesto, ki premika meje in povezuje podeželje s sodobnimi izzivi sveta.

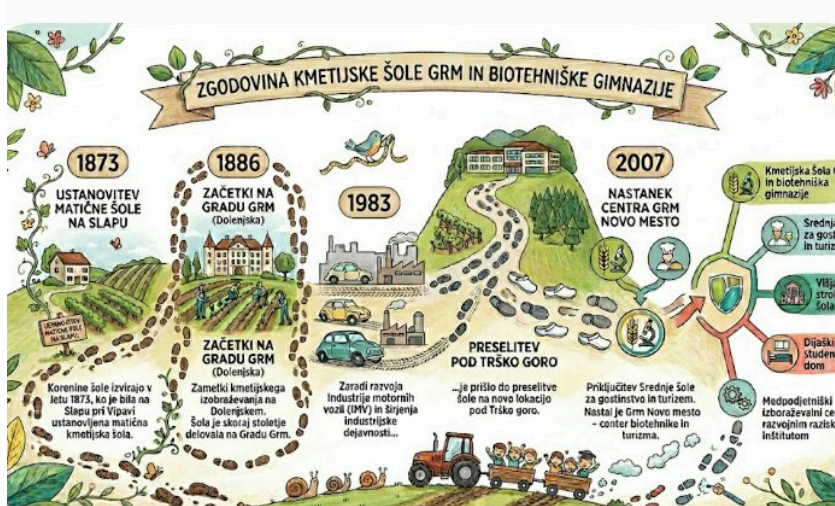
Grm Novo mesto niso le stavbe in posestvo, ampak smo predvsem ljudje, vsi, ki vsak dan vanj prinašamo življenje, nove ideje, znanje, odgovorno in predano delo in smeh. Želim si, da bi Grm Novo mesto še naprej bil prostor uspešnih zgodb in medsebojnega sodelovanja.

Srečno na poti v prihodnja desetletja.

FRANC JARC,

VODJA MEDPODJETNIŠKEGA IZOBRAŽEVALNEGA CENTRA IN PREDSEDNIK SVETA ZAVODA

KRATKA ZGODOVINA GRMA

Vir: Kronika_2024-2_Neza_Pregeljc.pdf, wikipedija, osebni arhiv zaposlenih in šole

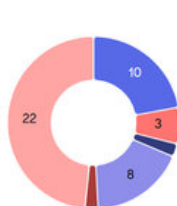
MINI ANKETA: MED ČASOVNIM STROJEM IN SUPERMOČMI

Med učitelji smo se v uredništvu šolskega časopisa odločili izvesti mini anketo. Zastavili smo jim tri nenavadna vprašanja: česa bi se najbolj bali, če bi skočili nazaj v leto 1886, katero supermoč potrebujejo, da preživijo v razredu in kaj je njihova prva asociacija, ko slišijo besedo Grm.

Odgovori dokazujejo, da smo učitelji veliko več kot le prenašalci znanja. Smo mentorji in motivatorji, včasih komiki, improvizatorji in psihologi. Vsak dan rešujemo nepredvidljive situacije, spodbujamo, usmerjamo in se učimo skupaj z učenci. Predvsem pa smo ljudje – krvavi pod kožo, z veliko potrpežljivosti, ustvarjalnosti in srčnosti.

1. ČE BI SE S ČASOVNIM STROJEM VRNILI V LETO 1886 NA GRM, KAJ BI VAS NAJBOLJ SKRBELO?

Če bi se s časovnim strojem vrnili v leto 1886 na Grm, kaj bi vas najbolj skrbelo?

- 10 Kako priti v službo brez avta
- 3 Pisanje s peresom in črninkom (kemični svinčnik so izumili šele v 20. stoletju)
- 1 Pomanjkanje kofeina (hladnik je moral naprej zakuriti v peč)
- 8 Nolezje neudobnega fraka ali korzeta ter tesno spetih las ali namazanih brkov
- 1 Preživeti zgoj s kredo in tablo, brez IKT
- 22 Nič, ker so takrat dijaki še ubogali učitelja (na prva beseda)

me Machii

2. KATERO SUPERMOČ POTREBUJE UČITELJ, DA V SVOJEM POKLICU ZDRŽI 140 LET (ALI PA VSAJ ENO NAVADNO ŠOLSKO LETO)?

50 % neskončna potrpežljivost

Absolutna zmagovalka med odgovori: »Brez eliksirja potrpljenja in jeklenih živcev preprosto ne gre.«

20 % srčnost in empatija, ker je treba imeti »srce na pravem mestu« in »moraš rad delati z mladimi dušami«.

15 % »super anatomija«, kot so mlado srce, pomirjeni možgani, hitra regeneracija telesa in duha, debela koža in trpežna ušesa, ki prenesejo vse izgovore.

10 % prilagodljivost in entuziazem

Glavna je sposobnost je, da »mlade razumeš«, »slediš hitrim spremembam« in včasih uporabiš čisto »iznajdljivost«.

5 % dvoma

Kot je pripomnil nekdo izmed učiteljev: »Noben učitelj ne zdrži 140 let!«

3. GRM V TREH BESEDAH: KO POMISLIM NA NAŠO ŠOLO, JE MOJA PRVA ASOCIACIJA ...

SPOMINI NEKDANJIH GENERACIJ

KAKO ME JE PROFESOR ODPELJAL K FRIZERJU

Matjaž Vrčko je bivši dijak naše šole, ki je med leti 1977 in 1981 obiskoval program kmetijsko-podjetniški tehnik. Svojo izobraževalno pot je nadaljeval na Filozofski fakulteti, smer filozofija in sociologija. Najprej se je zaposlil na Šolskem centru Novo mesto, nadaljeval kot vodja splošnega izobraževanja v IMV in kasneje Revozu, vmes pa tudi poučeval na različnih šolah. Kasneje je bil sekretar za družbene dejavnosti v Mestni občini Novo mesto, državni sekretar na takratnem Ministrstvu za šolstvo in šport RS, vodja kabineta na Ministrstvu za promet in prometni ataše na stalnem predstavništvu Republike Slovenije pri Evropski uniji v Bruslju. Svojo poklicno pot je zaključil na Ministrstvu za infrastrukturo in energetiko, zaposlen kot strokovnjak za mednarodne odnose na področju prometa in nazadnje kot vodja Sektorja za javni potniški promet. Od druge polovice letošnjega leta (2026) pa uživa v zasluženem pokoju.

ČE ZAPRETE OČI IN POMISLITE NA SVOJA ŠOLSKA LETA, KATERA JE PRVA MISEL, ZVOK ALI VONJ, KI VAS SPOMNI NA KMETIJSKO ŠOLO?

Prva misel je Grad Grm. Zame je bila to res izjemna lokacija, prelepo okolje, dobro vzdušje. Nekakšen poseben »feeling« je bil tam. In hvaležen sem za to, da sem lahko vsa leta šolanja preživel na tej lokaciji. Res pa je, da je šola s selitvijo pod Trško goro dobila večje, lepše, sodobnejše prostore in veliko možnosti za širitev dejavnosti.

KAKO JE IZGLEDAL VAŠ OBIČAJEN ŠOLSKI DAN? KOLIKO JE BILO TEORIJE IN KOLIKO PRAKTIČNEGA DELA NA ŠOLSKEM POSESTVU?

Večinoma smo imeli pouk v učilnicah, kjer smo pridobivali teoretično znanje. Mislim, da se ne bom zelo zmotil, če rečem, da je nekako 80 % vsega pouka bila teorija. Prakso pa smo opravljali na različnih lokacijah šolskega posestva. V Srebrničah je na primer šola takrat še imela hmelj in pri praktičnem pouku smo ga pobirali s traktorjem in ga vozili v sušilnico. Takratni vodja tega dela je rekel, da za eno veliko vrečo hmelja dobiš »fička« (Zastavo 750). Sicer pa smo tudi obrezovali trto, sadno drevje, silirali, delali v hlevih, se učili voziti traktor itd. Enkrat na leto pa smo za teden dni morali na posestvo pod Trško goro, kjer so bili in so še sedaj hlevi. To je bilo nekaj posebnega. Na posestvu smo bili noč in dan in opravljali vsa dela. Tega smo se po eni strani veselili, po drugi strani pa tudi malo bali. Vstajati smo morali zgodaj zaradi molže in hodili spat pozno, da smo opravili vse potrebno.

V gradu ni bilo centralne kurjave, zato smo morali pozimi kuriti velike peči. Vsako jutro je eden od zaposlenih sicer prinesel drva in zakuril, med poukom pa smo pogosto morali po drva sami in nalagati v pečeh, da nas ni zeblo. Tudi to je bila takrat ena od praktičnih dejavnosti.

MED FANTI IN DEKLETI SO OD NEKDAJ TLELE ŠOLSKJE LJUBEZNI. KJE SO BILA SKRITA MESTA ZA PRVE SIMPATIJE?

Na grmskem gradu je bilo veliko prostora za »parčkanje«. Okrog gradu je bilo precej parka, kjer smo lahko posedeli in klepetali, če je odpadla kakšna ura ali smo bili kakšno uro prosti med praktičnim poukom. Smo pa tudi organizirali ples in ob kakšni počasni glasbi ugasnili luči. V (Novem) mestu pa smo se s simpatijami dobivali pri starem mlinu ali pa v Ragovem logu.

KAKŠNA JE BILA TAKRAT DISCIPLINA? KAJ SE JE ZGODILO, ČE JE BIL UČENEC ZALOTEN PRI KAKŠNI UŠPIČENI NEUMNOSTI? BI DELILI Z NAMI KAKŠNO ZABAVNO ANEKDOTO?

Mislim, da smo bili kar disciplinirani in smo spoštovali profesorice in profesorje. Seveda so bili od njih eni bolj, drugi manj strogi. Pri prvih je bil brezhiben red, pri drugih pa smo bili malo bolj sproščeni, včasih tudi malo razposajeni. Če si imel neopravičene ure, si pač dobil vzgojni ukrep. Če si med poukom klepetal ali kako drugače motil pouk, pa si bil lahko tudi vprašan in po navadi takrat dobil negativno. Spraševanje je bilo takrat vedno nenapovedano. Napovedana so bila le pisna ocenjevanja.

Kakšne posebne disciplinske anekdote se ne spomnim. Mogoče pa bi bilo zanimivo to, da sem imel takrat precej dolge lase in profesorja za živinorejo je to očitno motilo. Tako me je vsake toliko časa pregovarjal, da me lahko med poukom pelje k frizerju, da se ostrižem. Tudi sošolci so mi večkrat rekli, da naj grem z njim k frizerju, da bo odpadel pouk. No, enkrat me je le dobil na levi nogi in sem šel. Točno se spomnim, da je bilo to 7. februarja 1979, ker sem šel potem zvečer ostrižen na koncert skupine QUEEN v Halo Tivoli v Ljubljano. Ves popoldan mi je bilo žal, da sem se dal ostriči, ampak sem pa zato zvečer prisostvoval najboljšemu koncertu v svojem življenju, ki ga ne bom nikoli pozabil. No, pa striženja tudi ne.

KAKO STE PREŽIVLJALI PROSTI ČAS, KO NI BILO TELEFONOV IN INTERNETA?

Verjetno bo to, kar bom napisal, izgledalo, kot da smo živeli v kameni dobi. Ampak veliko smo brali (no, vsaj jaz), se družili, se pogovarjali, se obiskovali, hodili na izlete, prirejali piknike ipd. Če smo sedeli v kakšnem lokalu, smo se posvetili eden drugemu, se pogovarjali in, hvala bogu, nismo buljili v telefone in si sedeč za isto mizo pošiljali SMS-e.

KAJ JE TISTO NAJPOMEMBNEJŠE, KAR VAS JE TA ŠOLA NAUČILA ZA ŽIVLJENJE, PA TEGA NI V NOBENEM UČBENIKU?

Najprej moram reči, da sem res imel srečo, da sem obiskoval kmetijsko šolo. Kljub temu da smo se morali veliko učiti in opravljati prakso na različnih lokacijah, kjer je imela šola posestvo, je bilo tudi veliko sproščenosti in dobrih medčloveških odnosov tako med učenci kot tudi z učitelji. Vedno smo eden drugega podpirali in zagovarjali. Včasih so profesorji tudi spregledali kakšno napako pri učencih in ravnali mimo šolskih pravil, če so ocenili, da je to za učenca koristno. Seveda pa tega nikoli nismo izkoriščali, ampak smo to znali spoštovati in ceniti ter napak nismo ponavljali.

Najbolj pa sem ponosen na to, da sem lahko leta 1981 sodeloval pri organizaciji centralne proslave za vse novomeške srednje šole ob 1. maju v športni dvorani Marof, ki jo je pripravila ravno Kmetijska šola Grm. Na šoli smo pripravili vso vsebino proslave, naredili scenarij, si zamislili kulise, glasbo ipd., nato pa vse to koordinirali s sodelujočimi šolami. To je bila moja največja popotnica za življenje: da si upaš in da lahko narediš tudi nekaj večjega, mogoče izjemnega.

Nekateri dijaki pustijo močan pečat in se jih šola spominja še vrsto let. Med njimi je tudi Blaž Franko, nekdanji dijak naše biotehniške gimnazije, ki je leta 2011 ob zaključku šolanja prejel naziv naj dijak in sadiko češnje. Danes ga življenjska pot vodi povsem drugam – kot duhovnika v Mirni Peči. Ob 140-letnici naše šole smo ga povabili k pogovoru o spominih na Grm, življenjskih odločitvah in vrednotah, ki jih nosi s seboj še danes.

V SREDNJEŠOLSKIH LETIH STE PREJELI NAZIV NAJ DIJAK IN SADIKO ČEŠNJE. KAJ VAM TA DOSEŽKA POMENITA DANES, PETNAJST LET POZNEJE? ALI ČEŠNJA ŠE ŽIVI?

Sem računal, da je spomin na ta naziv v teh letih že zbledel. Šlo se je za akcijo Dijaške organizacije Slovenije, kjer je vsaka šola morala predlagati enega dijaka in nekako sem padel v ta natečaj. Kot mlademu fantu mi je bilo takrat zelo dragoceno predvsem zaupanje profesorjev, ki so takrat v meni prepoznali ne le šolske uspehe, ampak tudi človeške kreposti. Čeprav na natečaju nisem zmagal, me je zelo izvirno darilo sadike češnje izjemno presenetilo. Češnja se je lansko leto žal posušila, a na njenem mestu že raste nova.

KAKŠEN DIJAK STE BILI? VAS SOŠOLCI BOLJ POMNIJO PO PRIDNOSTI, HUMORJU, PRIPRAVLJENOSTI POMAGATI ALI ČEM DRUGEM?

Kar težko je presojati svoje lastnosti. K dobremu vzdušju med sošolci so gotovo pripomogla tesna prijateljstva in iskreni odnosi, ki trajajo še danes. Drug drugemu smo zelo veliko pomagali, si bili tudi zdrava konkurenca in se spodbujali. Seveda pa se po toliko letih ne spominjamo toliko šolskih uspehov ali neuspehov, temveč raznih dogodivščin in manjših neumnosti, ki so nas povezale.

IMATE KAKŠEN POSEBEN SPOMIN NA ŠOLO – DOGODEK, ESKURZIJO, PRAKTIČNI POUK ALI ANEKDOTO, KI VAS ŠE DANES NASMEJI?

V izjemno lepem spominu imam dolge popoldneve v laboratoriju pri raziskovalni nalogi za Krkine nagrade. Res je bilo lepo delati ob zaupanju profesorice Kurajič, čeprav so se zgodili tudi neljubi dogodki, kot je v vnet etanol. Ne bom pa pozabil tudi situacije, kjer smo med prosto uro v veliki dvorani našli kostume, se našemili in norčevali. Seveda nas je razrednik g. Mitja Turk zasačil in za kazen smo s celotnim oddelkom morali pripraviti dramsko igro za celotno šolo. Ta vzgojni ukrep nas je navsezadnje še bolj povezal in predvsem nasmejal.

KDAJ STE ZAČUTILI, DA VAS ŽIVLJENJSKA POT VODI V DUHOVNIŠKI POKLIC? JE BILA TA ODLOČITEV POVEZANA TUDI Z VREDNOTAMI, KI STE JIH PRIDOBILI MED ŠOLANJEM NA GRMU?

O tem sem razmišljal skozi celotno srednjo šolo, a je v meni prav tako gorela ljubezen do naravoslovja, zato sem se za duhovništvo dokončno odločil šele po končani prvi stopnji študija biotehnologije. Nas je pa v tistih letih kar nekaj kandidatov za duhovništvo izhajalo iz Grma. Prepričan sem, da je k temu doprineslo tudi pozitivno in prijetno okolje »Bajnofa«. Meni je pa ravno to dalo največ, da se mi ni bilo treba pretvarjati, da sem nekaj več, kot se dojemajo dijaki nekaterih drugih srednjih šol. Bil sem celo ponosen na to, da smo tudi gimnazijci v škornjih lahko šli na ogled tekmovanja v oranju, v sadovnjak obirat jabolka in tekli na 300 m okrog »štale« mimo dveh traktorjev. Čeprav sem se nato šolal na elitnih univerzah po svetu, sem vedno s ponosom rekel, da sem se v gimnaziji nekaj naučil tudi pri predmetu kmetijstvo.

MLADI SE DANES SREČUJEJO Z DRUGAČNIMI IZZIVI, KOT STE SE VI. KAJ BI SVETOVALI DANAŠNJIM DIJAKOM, KI ŠE IŠČEJO SVOJO ŽIVLJENJSKO POT?

Zaradi vpliva socialnih medijev je vedno večji izziv iti skozi leta pubertete, iskanja osebne identitete in pripadnosti. Čedalje težje je biti iskren in se ne pretvarjati zgolj zato, da bi lahko nekam pripadal. Prava prijateljstva, kjer si lahko sproščen, iskren ali tudi malo čuden, so izjemnega pomena. Za vsakega bi želel, da lahko svobodno pokaže svoj pravi »jaz«, tudi svojo ranljivost. Nihče ni tako popoln in čudovito bi bilo, če bi si drug drugemu to lahko priznali. V tej svobodi je lažje hoditi skozi življenje in izbrati življenjsko pot zaradi sebe, svojega srca, ne zaradi pričakovanj in želja drugih. Mogoče pa kdaj na kakšni ekskurziji namesto »jambranja« nad matematiko prijatelja vprašaš, kaj ga v življenju naredi srečnega, izpolnjenega.

KAJ PO VAŠEM MNENJU DAJE TEJ ŠOLI POSEBNO VREDNOST IN PO ČEM SE RAZLIKUJE OD DRUGIH?

Eden izmed razlogov, zakaj sem se odločil za to šolo, je v tem, da je malo umaknjena od mestnega vrveža. Za nekoga, ki prihaja iz vasi in ima rad naravo, je to okolje res izjemno prijetno. Od drugih šol pa se razlikuje prav po unikatnemu programu biotehniške gimnazije in poudarku na naravoslovnih predmetih. Pri študiju biotehnologije sem bil vsaj pri laboratorijskih vajah v znanju in veščinah več korakov pred ostalimi. Posebno vrednost pa ji dajejo različni programi, od dvoletnega do gimnazijskega, kjer skupno življenje ter prepletanje dijakov obogati prav vsakega.

ZA KONEC – KAJ ŽELITE KMETIJSKI ŠOLI GRM IN BIOTEHNIŠKI GIMNAZIJI OB NJENEM 140. JUBILEJU TER VSEM SEDANJIM IN PRIHODNJIM GENERACIJAM DIJAKOV?

Vsem želim, da ostajate povezani kot ena velika družina in lahko tudi po dolгих letih s ponosom in veseljem rečete drugemu: »Ej, tudi jaz sem hodil na Bajnof!« Želim, da šola ostane zakoreninjena v pristnih vrednotah ljubezni do narave in spoštovanju bližnjega, kljub raznolikosti zanimanj in talentov.

ŠE HITRI PREIZKUS ...

Najljubši prostor na Grmu: jedilnica 😊

Najljubši predmet v srednji šoli: biotehnologija

Zgodnje vstajanje ali pozno učenje? Najraje nič od tega, a običajno pozno učenje.

Prva ali zadnja klop? Najraje zadnja, ker drugače drugim zakrivam pogled.

LEPO JE BITI ČLAN USTVARJALNEGA KOLEKTIVA

Besedilo: Jožica Cerovšek, upokojena profesorica francoščine in nemščine

Uokvirjena slika skupine dijakov in plišasti medvedek na polici v delovni sobi me nenehno spominjata na čudovite dneve, ki sem jih preživela kot koordinatrica s skupino dvaindvajsetih dijakov in sodelavcev biotehniške gimnazije od 16. do 23. novembra 2008 v Franciji v okviru mednarodne izmenjave na temo voda.

Na povabilo francoske kmetijske šole LPA Château Gontier, ki je bila naša dolgoletna partnerska šola, so grmski dijaki pod strokovnim mentorstvom profesorjev Jožice Medle, Mitje Turka ter Luka Novaka pripravili predstavitev v sliki, fotografiji in besedi z naslovom Reka Krka in njena zgodba. Zanimiv projekt dijakov o pomenu reke Krke nekoč in danes ter njeni bogati naravni ter kulturni dediščini v angleškem jeziku je močno podprla njihova čudovita in tudi idejno bogata slikarsko-fotografska razstava. Učitelji in dijaki šole gostiteljice so bili navdušeni nad našo ustvarjalnostjo.

V zahvalo so nas gostitelji popeljali po različnih krajih z naravnimi ter kulturnimi znamenitostmi ob reki Loari in potem vse do Normandije s slikovitim otočkom Mont Saint Michel ter do glavnega mesta Pariz.

Projekt Reka Krka in njena zgodba je dokaz, da lahko marljivo delo mladih ustvarjalcev pod strokovnim vodstvom mentorjev rodi čudovite zgodbe ter ponese ime naše prelepe Slovenije daleč onkraj njenih meja.

LEPI SPOMINI, KI OSTAJAJO

Besedilo: Dragica Kranjec, upokojena profesorica biologije

Na šolo me veže veliko lepih spominov, zato bi težko izbrala najlepšega. Službovanje sem začela na Gradu Grm. Tam je bilo zelo romantično in zanimivo. Dijakov je bilo malo, pa tudi učiteljski zbor je štel le nekaj članov. Vsi smo bili kot ena velika družina. Ko se je zgradila šola pod Trško goro se je začelo novo obdobje. Število dijakov se je večalo. Bila sem razrednik mnogim generacijam dijakov. Vsaka generacija je bila posebna in edinstvena. Poskušala sem jih razumeti, zato smo bili vedno v prijateljskih odnosih. Mnogim sem spregledala kakšen neupravičen izostanek in včasih celo malo pogledala skozi prste pri oceni. Ni mi žal za to vse bi ponovila še enkrat. Ti dijaki so izredno hvaležni in še danes ob srečanju to pokažejo. Vsi so se v življenju dobro znašli in postali zelo odgovorni. Ponosna sem, da sem bila prisotna pri njihovem odraščanju in zorenju. K temu, kar so danes postali, sem mogoče pripomogla tudi sama.

MOJIH 30 LET NA GRMU

Besedilo: Edi Ivan Lubej, upokojeni profesor angleščine in nemščine

Kmetijska šola Grm in biotehniška gimnazija letos praznuje 140-letnico svojega obstoja. Na šoli, ki se je takrat imenovala Srednja kmetijska šola Grm (SKŠ Grm), sem začel službovati septembra 1976. Pred petdesetimi leti je na šoli potekalo praznovanje njene 90-letnice, v pokoj pa sem odšel leta 2006, ko je šola praznovala 120-letnico. Ko so me letos povabili, naj ob 140-letnici zapišem nekaj svojih spominov, sem nehote pomislil, da je moja povezava s šolo na poseben način zaznamovana prav z njenimi okroglimi obletnicami: 1976 – prihod na šolo ob 90-letnici, 2006 – odhod iz šole ob 120-letnici in 2026 – letošnje praznovanje ob 140-letnici. Na Kmetijski šoli Grm sem torej preživel 30 let svoje delovne dobe.

V 140-letni zgodovini šole 30 let morda ne pomeni tako veliko. Zame pa je to predstavljalo večino moje celotne delovne dobe in pomemben del mojega življenja. Na ta leta imam pretežno lepe spomine – tako na nekdanje sodelavke in sodelavce kot na učenke in učence.

Posebej prijetno mi je, ko se ob kakšnem naključnem srečanju z nekdanjimi učenci še danes zasliši kakšen stavek, kot na primer: »Še vedno imam shranjene zvezke z zapiski pri pouku angleščine.« Ali pa: »Profesor, tole današnje srečanje mi je polepšalo dan.« Še posebej zanimivo pa je, da je kar nekaj mojih nekdanjih učencev nekaj let pozneje postalo mojih sodelavcev na isti šoli. Tako se je odnos učitelja in učenca sčasoma spremenil v odnos kolegov in sodelavcev. Tudi to je eden od lepših spominov na moja leta na Grmu.

Ime in priimek	I. konf.	II. konf.	III. konf.	IV. konf.	V. konf.	VI. konf.	Opombe
Brich Mark	11111111	2	11111111	2			
Euteneberg Johann	11111111	3	11111111	2			
Kitree Fritz	11111111	1	11111111	2			
Klave Karel	11111111	2	11111111	2			
Lugher Anna	11111111	1	11111111	2			

Med spomini na učence je tudi nekaj takih, ki imajo bolj humorno noto. Za novoletno darilo so mi nekoč izročili svojo različico moje žepne redovalnice z znaki + in -, kakršno sem takrat uporabljal za sprotno ocenjevanje sodelovanja pri urah nemščine. Posebej duhovit je bil seznam »učencev«, saj so bila v njem namesto pravih imen navedena imena znanih zgodovinskih osebnosti. Darilo me je presenetilo in pošteno nasmejalo.

Ostala mi je v spominu tudi neka bežna opazka skupine učencev, ki se je nanašala na smisel pouka tujega jezika na kmetijsko-živilnorski šoli: »Zakaj se pa mi sploh učimo tujega jezika, saj konji ne govorijo in ne razumejo angleščine?« Takšne pripombe so bile del šolskega vsakdana in jih danes še posebej rad prikličem v spomin.

Delo na šoli smo opravljali umirjeno in strpno ter skupaj reševali probleme, ki so se med delovnim procesom seveda tudi pojavljali. Po moji presoji smo večinoma uspešno usklajevali tudi medpredmetne vidike znotraj različnih predmetnih področij, ki so na šoli tehničnih smeri še posebej pomembni.

V začetku devetdesetih let se spomnim svoje pobude za uvajanje računalniške tehnologije na šolo. Marca 1990 smo izvedli prvi organizirani tečaj računalniškega izobraževanja. Z novomeškim podjetjem Infotehna smo se dogovorili za izvedbo 20-urnega začetnega tečaja programa DOS, ki se ga je udeležilo devet profesorjev. Kmalu zatem smo pridobljeno znanje začeli uporabljati tudi v praksi. Uvedli smo računalniško sestavljanje urnika, suplenc in šolskih evidenc. Še posebej se spomnim trenutka, ko sem pri pouku angleščine v svoji učilnici prvič neposredno uporabil internet s pomočjo računalnika in dataskopa. Bil sem zelo vesel, da sem lahko novo tehnologijo uporabil tudi pri pouku. Vem, da sem to takrat zabeležil v šolski dnevnik.

Na področju jezikovnega pouka mi je v zelo lepem spominu ostalo tudi nekajletno poučevanje angleščine v sodelovanju z dvema jezikovnima asistentoma iz tujine – najprej z asistentom iz Velike Britanije in pozneje še z asistentom iz ZDA. Učenci so bili pri teh urah zelo motivirani, neposreden stik z govornici angleščine pa je pouk nedvomno naredil bolj zanimiv in živ.

Lepi spomini niso povezani samo s poukom in delom na šoli. Tudi družabno življenje je bilo pestro. Ostale so mi v spominu športno-rekreativne dejavnosti, odbojka med tednom in tenis na piknikih ob zaključkih šolskega leta. Nekajkrat sem se udeležil tudi dvodnevne športno-družabne srečanja zaposlenih na kmetijskih in živilskih šolah iz vse Slovenije. Na teh srečanjih sem bil član šahovske ekipe, tudi zato, ker sem bil na šoli mentor šahovskega krožka.

Pa seveda številni izleti, tako po Sloveniji kot v tujino. Naj omenim samo dva: izlet v Skopje in Ohrid v Makedoniji ter potovanje po južni Norveški, vključno z Oslom. Takšni dogodki so poleg samega doživetja še dodatno povezovali sodelavce in ustvarjali spomine, ki ostanejo.

Ob letošnji obletnici bom šoli izročil tudi dva kratka filmčka z utrinki iz šolskih dni. V njunih epilogih so dodane tudi scene z nekaterih obletnic mature. Pri filmih je lepo prav to, da jih je mogoče zavrteti nazaj. V resničnem življenju to žal ne gre. In prav v tem ima spomin na pretekle čase svoj poseben čar.

ENKRAT GRMČAN, ZA VEDNO GRMČAN

Učiteljica praktičnega pouka Helena Jožica Košmerlj je na Grmu zaposlena od leta 1989, malokdo pa ve, da je bila med leti 1980 in 1984 tudi dijakinja naše šole. Ob 140-letnici šole smo jo povabili k pogovoru, v katerem se je spomnila svojih dijaških in učiteljskih let ter primerjala šolo nekoč in danes.

ALI SE VAM ZDI, DA SO SE DIJAKI SKOZI DESETLETJA MOČNO SPREMENILI ALI PA MLADOST V SVOJEM JEDRU OSTAJA ENAKA?

Seveda so se spremenili, saj nanje kot na vse nas vplivajo globalne spremembe. Kljub temu bi rekla, da mladost v svojem jedru ostaja kar enaka. Razigrana, drzna, brezskrbna in radovedna. Žal sem se v teh letih srečala tudi z dijaki, ki zaradi različnih življenjskih preizkušenj niso poznali brezskrbnosti, razigranosti, temveč so doživljali stiske in negotovost. Zato je bilo na nas učiteljih, da smo jim poleg znanja nudili tudi vzpodbudo in oporo pri doseganju boljšega jutri.

KATERO OBDOBJE ALI KATERI DOGODEK NA ŠOLI VAM JE OSTAL V NAJLEPŠEM SPOMINU? MORDA KAKŠNA SELITEV, PRENOVA ALI VELIKA PROSLAVA?

Težko se je odločiti samo za enega. Iz dijaških dni naj omenim selitev šole z Gradu Grm na Bajnof, kjer nas je pričakala svetla moderna šola, specializirane učilnice s centralnim ogrevanjem, velika jedilnica in telovadnica. Pred tem smo pri praktičnem pouku sodelovali pri izkopu prostora za vinoteko (pri učilnici za strojništvo) ter selitvi šolske opreme.

Tudi maturantski izlet z vlakom in ladjo do Kornatov je bil nepozabno doživetje.

KDO JE BIL TISTI SODELAVEC ALI RAVNATELJ, KI JE NAJBOLJ ZAZNAMOVAL VAŠO KARIERO IN S KATERIM STE NAJRAJE SPILI JUTRANJO KAVO?

Pomembno vlogo so imeli moji nekdanji profesorji, s katerimi smo postali kolegi in so mi pomagali prebroditi začetne pedagoške korake. Še vedno pred začetkom pouka jutranjo kavo najraje spijem s kolegi s praktičnega pouka. Ob tej kavi steče beseda oz. usklajevanje dela na posestvu, z dijaki, "pade" kakšen življenjski nasvet in dober vic.

KAJ JE TISTO, ZARADI ČESAR STE ŠOLI OSTALI ZVESTI TOLIKO LET? KAJ DELA GRM TAKO POSEBEN, DA ČLOVEK TU OSTANE VEČ DESETLETIJ?

Enkrat Grmčan, za vedno Grmčan. 😊 Vsekakor delo na kmetijski šoli ni enolično. K temu pripomorejo letni časi, program šole in nadobudni dijaki. Tu nismo ujeti med štiri stene, kar je lahko velika prednost pa tudi preizkušnja pri organizaciji pouka. Sama dejavnost šole nudi veliko izzivov, s katerimi se je bilo potrebno spoprijeti, vendar tako ne obstaneš na mestu, temveč napreduješ v znanju, veščinah in medsebojnih odnosih.

ČE BI MORALI ŠOLI OB NJENEM 140. ROJSTNEM DNEVU NEKAJ ZAŽELETI ZA PRIHODNOST – KAJ BI TO BILO?

Šoli ob njenem 140. rojstnem dnevu želim, naj ostane trdna in ponosna institucija, ki uspešno združuje tradicijo z najsodobnejšim napredkom. Naj ima še naslednjih 140 let polne učilnice radovednih, srčnih in delovnih dijakov, ki imajo radi svojo zemljo. Ter med seboj povezan kolektiv, ki bo uspešen pri vzgoji in izobraževanju mladih.

IN ŠE HITRI PREIZKUS ...

... šolska hrana takrat in danes: dobra ali odlična? Odlična.

... najboljši letni čas na Grmu?

Zima, ko se po jesenskem spravilu pridelkov vse nekoliko umiri in je čas za ustvarjanje.

... kreda ali pametna tabla?

Kreda v učilnici, pri terenskem pouku pa različni delovni pripomočki.

... konji ali traktorji?

Hmm ... Oboje je zelo pomembno, a tudi samokolnica in košara sta še vedno potrebni, da olajšata delo.

Z ZAVEDANJEM TRADICIJE IN POGLEDOM V PRIHODNOST: POGOVOR Z VIDO HLEBEC, NEKDANJO RAVNATELJICO KMETIJSKE ŠOLE GRM IN BIOTEHNIŠKE GIMNAZIJE

Vida Hlebec prihaja iz Bele krajine, natančneje iz vasi Boršt, kamor se je po upokojitvi tudi vrnila. Osnovno šolo je obiskovala v Podzemlju, gimnazijo pa v Novem mestu. Po končani gimnaziji je nadaljevala z izobraževanjem na Filozofski fakulteti, na oddelku za zgodovino in sociologijo, kjer je tudi uspešno diplomirala.

Na Kmetijski šoli Grm, ki je imela takrat sedež na Gradu Grm, se je zaposlila 1. 9. 1980 kot učiteljica družboslovnih predmetov. Ob delu učiteljice je ob pripravah na 100-letnico šole prevzela pedagoško vodenje šole. Ko je bil decembra 1997 takratni ravnatelj izvoljen za predsednika Državnega sveta, je postala v. d. ravnateljice šole. Junija 2000 je šola zaradi širitve srednješolskih programov in ustanovitve Višje strokovne šole postala center s tremi enotami. Takrat postala v. d. direktorice Kmetijske šole Grm in v. d. ravnateljice Višje strokovne šole. To delovno mesto je opravljala do 1. 9. 2003, ko je s polnim mandatom postala ravnateljica Srednje kmetijske šole in strokovne gimnazije. Na tem delovnem mestu je bila s ponovnimi imenovanji do 31. 8. 2023, ko se je upokojila.

VODENJE TAKO KOMPLEKSNE USTANOVE, KOT JE GRM, PRINAŠA OGROMNO ODGOVORNOST. NA KATERI DOSEŽEK ALI PROJEKT IZ SVOJEGA RAVNATELJSKEGA MANDATA STE DANES NAJBOLJ PONOSNI?

Težko je izluščiti en sam projekt ali dosežek, saj se jih je v številnih letih nabralo kar nekaj. Mogoče bi izpostavila pridobitev programa biotehniške gimnazije in širitev programov na področju kmetijstva, vzpostavitev Višje strokovne šole, vključitev šole v mednarodne projekte in mednarodne izmenjave ter projekte na državni ravni, delo na kakovosti, priznanja Krke za sodelovanje šole pri Krkinih nagradah ... Posebno ponosna sem na priznanje Blaža Kumerdeja, ki potrjuje kvalitetno delo na vzgojno-izobraževalnem in razvojnem področju.

KMETIJSKA ŠOLA GRM IN BIOTEHNIŠKA GIMNAZIJA SE JE SKOZI ČAS MOČNO PREOBLIKOVALA. KAKO TEŽKO JE BILO LOVITI RAVNOVESJE MED OHRANJANJEM TRADICIJE KMETIJSKEGA ŠOLSTVA IN UVAJANJEM MODERNIH, EVROPSKIH TRENDOV?

Mislim, da to lahko ponazorim z mojo predstavitvijo šole na informativnih dnevih: »Smo šola, ki izhaja iz tradicije, stoji trdno v sedanjosti, hkrati pa išče izzive in izobražuje za prihodnost.« Vedno sem si prizadevala, da bi imeli dijaki priložnost spoznavati nove trende teoretično in tudi praktično bodisi na šoli ali pa izven. Tega smo se zavedali tudi ob prenovi kmetijskega izobraževanja in zato v programe umestili »odprti kurikulum«. Sicer pa je pri tem najpomembnejša vloga učiteljev, ki dijake usmerjajo in jim znajo prikazati tudi vse izzive, ki jih prinašajo področja, za katera se dijaki izobražujejo.

BITI RAVNATELJ POMENI NENEHNO DELO Z LJUDMI. KAKO STE GRADILI MOSTOVE MED PROFESORSKIM KOLEKTIVOM IN DIJAKI? KAKŠEN RECEPT STE IMELI ZA DOBRO KLIMO NA ŠOLI?

Menim, da za dobro klimo ni recepta. Gradi se postopoma, lahko pa se hitro zamaje. Tudi teoretična razlaga pravi, da se dobro klimo začuti, ko vstopiš v organizacijo. Gotovo je potrebno veliko sodelovanja z vsem deležniki. Po svojih močeh sem se trudila za čim boljše sodelovanje, za odpravljanje pomanjkljivosti, da bi profesorji in dijaki čutili pripadnost šoli. Vzpodbujala sem medsebojno sodelovanje, timsko delo, sprejemanje odgovornosti ...

SE SPOMNITE KAKŠNEGA PRIMERA, KO VAS JE KAKŠEN DIJAK ALI DIJAKINJA S SVOJIM USPEHOM, KLJUB TEŽKIM ZAČETNIM POGOJEM, RESNIČNO GANIL IN VAM DOKAZAL, DA IMA ŠOLA GRM POSEBNO MOČ?

Spomnim se kar nekaj dijakov, ki so na šoli zacveteli in postali uspešni mladi ljudje.

ALI POGREŠATE TISTI VSAKODNEVNI VRVEŽ NA ŠOLSKIH HODNIKIH? KATERI DOGODEK – MORDA KAKŠEN ZAKLJUČEK ŠOLSKEGA LETA, PODELITEV SPRIČEVAL ALI ŠOLSKA PROSLAVA – VAM JE OSTAL V NAJBOLJ ŽIVEM SPOMINU?

Ker sem že nekaj let upokojena, sem se sedaj že navadila na bolj umirjen tempo brez vsakodnevnega direndaja. Seveda 43 let dela v šoli ne moreš kar odmisлити. Tako se še vedno spomnim na 1. september, maturo, zaključni izpit, zaključek pouka.

Spomnim se podelitve zaključnih spričeval leta 1991, ko se je začela vojna za Slovenijo. Ko smo začeli s slavnostno podelitvijo, so začela nad šolo brneti letala jugoslovanske armade. Takšnega dogodka težko pozabiš.

V spominu mi ostajajo številni uspehi dijakov, tudi zaposlenih, številni dogodki. Gotovo je nepozabna proslava ob 130-letnici šole. Pa šolski bazarji.

140 LET JE ČASTITLJIVA STAROST ZA IZOBRAŽEVALNO USTANOVO. KJE VIDITE NAJVEČJO VREDNOST GRMA V SLOVENSKEM PROSTORU DANES?

Grm je in ostaja vodilna ustanova v izobraževanju za področja kmetijstva. Njegova vrednost je v tem, da zna pokazati mladim priložnosti, ki jih daje izobraževanje, jim vlivati optimizem za bodočnost in seveda, da ostaja povezan z okoljem ter zaznava tudi potrebe okolja in nanje išče odgovore, da poleg vzgojno-izobraževalne ostaja tudi razvojna institucija.

ČE BI SE DANES LAHKO VRNILI V SVOJO RAVNATELJSKO PISARNO ZA EN DAN, KAJ BI BIL VAŠ PRVI SVETOVALNI NASVET SEDANJEMU VODSTVU?

Sedanje vodstvo dobro opravlja svoje naloge in ne potrebuje nasvetov. Poleg uspešnega dela še naprej bi vsem zaželela tudi obilo samozvesti.

KAJ ISKRENO ŽELITE KMETIJSKI ŠOLI GRM IN BIOTEHNIŠKI GIMNAZIJI ZA NASLEDNJIH NEKAJ DESETLETIJ?

Šoli želim, da ostane zvesta svojemu poslanstvu, da ohranja odprtost do okolja in zna sprejemati nove izzive. In seveda veliko dijakov, ki jim bo učenje predstavljalo izziv.

ŠOLSKI SISTEM NEKOČ IN DANES

ŠOLSKA PRAVILA V 19. STOLETJU

Ob prebiranju starih dokumentov lahko ugotovimo, da je bilo življenje šolarjev konec 19. stoletja precej drugačno od današnjega. Poudarjalo se je predvsem dolžnosti učencev.

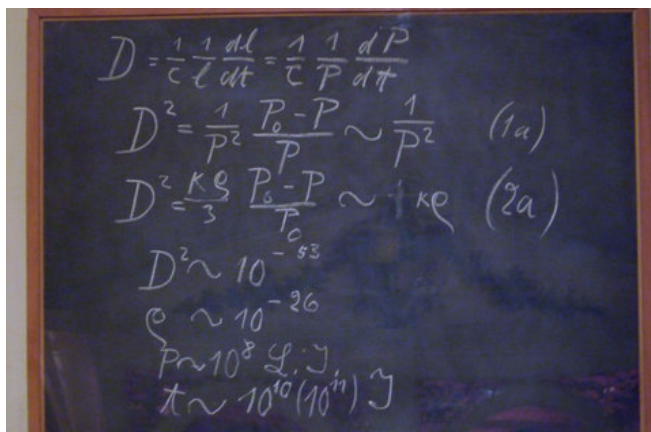
Od učencev se je pričakovalo, da bodo k pouku prihajali točno, urejeni in primerno oblečeni. Ob vstopu učitelja v učilnico so morali vstati, ga pozdraviti in mu ves čas pouka izkazovati spoštovanje. Pouk je potekal frontalno. Šolarji so večinoma poslušali, prepisovali in se učili na pamet. Poleg znanja so ocenjevali tudi vedenje, pridnost, redoljubnost in marljivost. Konec 19. stoletja je bila poslušnost ena najpomembnejših dolžnosti učenca. Ugovarjanje učitelju ali neprimerno vedenje sta veljala za resen prekršek. V nekaterih šolah so bile telesne kazni še vedno dovoljene.

Šolski pravilniki so pogosto določali, kako se morajo učenci obnašati tudi zunaj šole. Prepovedano je bilo obiskovanje gostiln, kajenje, neprimerno vedenje na ulici ali nespoštovanje starejših. Učitelj je lahko ukrepal tudi zaradi ravnanja izven šolskih zidov.

Čeprav sta si šola nekoč in danes zelo različni, ostaja eno pravilo nespremenjeno: uspeh je vedno temeljil na znanju, delu in vztrajnosti, spremenili pa so se načini, kako te vrednote razvijamo.

KAKO SO UČILI VČASIH?

Vir fotografij: Wikipedija

Grafoskop kot simbol šolstva 20. stoletja je bil je ključni vmesni korak med klasično šolsko kreda in sodobnimi digitalnimi projektorji.

Predhodniki grafoskopa so se začeli pojavljati že v tridesetih letih 20. stoletja, vendar je pravi tehnološki zagon naprava doživela med drugo svetovno vojno. Ameriška vojska je prve masivne grafoskope uporabila za hitro in učinkovito usposabljanje velikega števila vojakov. Predavatelj je lahko na prosojne folije risal taktične zemljevide in diagrame, ne da bi moral stopiti v temo (kot je to zahteval takratni diaprojektor) ali obrniti hrbet občinstvu (kot pri pisanju na tablo).

Podjetje 3M je v zgodnjih šestdesetih letih prejšnjega stoletja predstavilo lažje, kompaktnjše in cenovno dostopnejše modele, kar je grafoskopu na široko odprlo vrata v učilnice in sejne sobe po vsem svetu.

Za šolstvo je to pomenilo ogromen preskok. Profesorji so lahko vnaprej pripravili prosojnice (folije), kar je prihranilo čas med uro. Založbe so začele izdajati učbenike, ki so jim bili priloženi profesionalno natisnjeni kompleti barvnih folij. Povečala se je interaktivnost, saj so lahko dijaki reševali naloge neposredno na folijo pred celim razredom.

Prvi resni tehnološki udarec so grafoskopi prejeli ob koncu devetdesetih let 20. stoletja z razvojem računalnikov. Sprva so se uporabljale posebne prosojne LCD-plošče, ki so se postavile na grafoskop in so projicirale sliko z računalnika. Kmalu zatem pa so se pojavili samostojni LCD- in DLP-podatkovni projektorji, ki so omogočali neposredno predvajanje PowerPoint predstavitev.

V šolstvu se je ključni prelom zgodil v prvem desetletju 21. stoletja. Projektorji so postali cenovno dostopni, šole pa so začele množično opremljati učilnice s stropnimi projektorji.

V zadnjem desetletju so projektorje (in s tem dokončno vse ostanke grafoskopov) začele nadomeščati interaktivne pametne table in veliki interaktivni LED-zasloni na dotik. Ti združujejo funkcijo table, računalnika, televizije in projektorja v eni napravi.

Grafoskop je zdržal skoraj pol stoletja neprekinjene uporabe, kar je za tehnološki pripomoček izjemna življenjska doba. Njegov zaton ni bil posledica slabe zasnove, temveč naravnega prehoda iz analogne v digitalno dobo. Danes ostaja pomemben mejnik v zgodovini pedagogike, ki je tlakoval pot današnjemu vizualnemu izobraževanju.

ŠOLA V MEDIJIH SKOZI DESETLETJA

Grm Novo mesto – center biotehnike in turizma

Grm Novo mesto – center biotehnike in turizma je prvi zavod v Novem mestu.

Šola je naslednja Kmetijska šola Grm Novo mesto, ki je bila ustanovljena leta 1996. Leta 2007 je bila Kmetijska šola Grm priključena tudi švedski šoli za gostinstvo in turizem Novo mesto in tako se je oblikoval Grm Novo mesto – center biotehnike in turizma.

Znanih centrov trenutno delujejo:

- Kmetijska šola Grm in biotehniška gimnazija
- Švedska šola za gostinstvo in turizem
- Vilja kmetijska šola
- Dijalski in študentski dom
- Mednarodni izobraževalni center

Zgodovina

Leta 1873 je bila na Štazu pri Vipavi ustanovljena prva slovenska kmetijska šola. V naslednjih letih so se na Štazu ustanovile tudi druge kmetijske šole. Leta 1917, a je delovala v naslednjih letih.

Njen prvi vodja je bil Richard Dolenc, obkroževal je vinograde in sadovnjake. Šola je bila zaradi slabe enake kmetijske šole v Gorici ter neugodnih prometnih razmer in oddaljenosti od večjih središč leta 1988 po sklepu krajevnega občinskega zbora premeščena na Grm Novo mesto. Dolenc je šola vodil do upokojitve leta 1997.

Uspešni maturanti Kmetijske šole Grm in bioteh. gimnazije

14. 7. 2015, 11:40

Kmetijska šola Grm in biotehniška gimnazija

15. 07. 2015 - 08:22

DNEVNIK Novice Objektiv Mnenja Šport Nedežki Kultura Naročila

23. 03. 2019, 09:00

Nagrajene tri najperspektivnejše podjetniške ideje dijakov in osnovnošolcev

Najboljše ekipe bodo prejele flosk entov in dvomesečno mentorstvo za nadaljnje razvijanje svoje podjetniške ideje, ki je nastala v okviru projekta Spodbujamo vseh razvoj, podjetnost in inovativnost med mladimi javne agencije Spirit Slovenija v sodelovanju z Slovenskim podjetniškim skladom (SPS).

radioKrka POUŠČAS V ŽIVO

LOKALNO ZABAVNO EKIPA NAGRAJENE KISE ODDAJE KR-KAST VSE NOVICE

FOTO: Poljščine naših babic in dedkov

Kmetijska šola Grm in biotehniška gimnazija se je v letu 2015 prijavila na razpis Zavoda Republike Slovenije za šolstvo, na temo trajnostnega razvoja. Odločili so se, da občijno pridelavo nekaterih poljščin, ki so bile v naslednjih letih našim občanom namenjene.

FOTO: Kmetijski ministri dvodnevno srečanje začeli pod Trško goro

6. 9. 2021, 19:40

M. K. Foto: Grm Novo mesto – center biotehnike in turizma

07. 09. 2021 - 17:42

Srednja kmetijska šola Grm NM (1968 - 2021) - 53. obletnica mature

12. 7. 2021, 14:15

13. 07. 2021 - 10:30

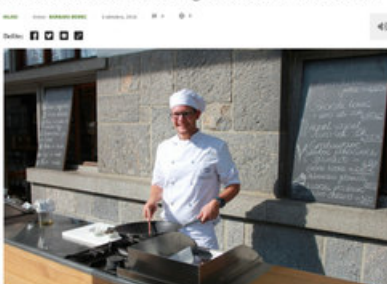
Obsežen požar zajel obrat kmetijske šole Grm: zagorelo tudi naftno gorivo

Novo mesto, 19. 02. 2019 15:57 • 2 min branja • 37

Na Sevnem pod novomeško Trško goro je zagorelo v delu šole Centra biotehnike in turizma Grm oz. v šolskem obratu za predelavo sadja. Zagorel je delovni stroj, požar se je nato razširil po vsem obratu, kjer so hranili tudi naftno gorivo, razneslo pa je tudi nekaj plinskih jeklen. Poškodovanih ni bilo, so povedali v novomeškem centru za obveščanje.

Prvo leto izobraževalnega lokala Učilna okusov

Zlata maturantka na Kmetijski šoli Grm in biotehniški gimnaziji

7. 7. 2017, 13:00

18. 07. 2017 - 09:35

Kmetijska šola Grm: 10 let naravovarstvenega tehnika

13. 5. 2019, 13:15

Georg Kuznetsov, kmetijska šola Grm in biotehniška gimnazija

Foto: Luka Novak

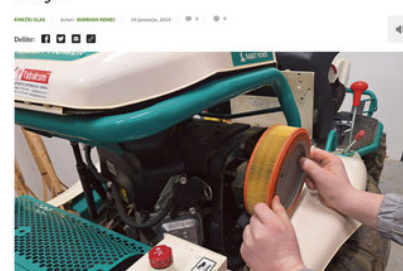
14. 05. 2019 - 08:48

Kmečki glas

Domov Ekološki krogliči Naj blaz 2023 Poljedelstvo Zrnošarstvo Čebelarstvo

Prvi vpis za mehanika kmetijskih in delovnih strojev

radioKrka POUŠČAS V ŽIVO

LOKALNO ZABAVNO EKIPA NAGRAJENE KISE ODDAJE KR-KAST VSE NOVICE

Visoko priznanje Kmetijski šoli Grm in biotehniški gimnaziji

Kmetijska šola Grm in biotehniška gimnazija je v ponedeljek prejela priznanje Blaža Kumerdžija za visoke strokovne dosežke pri vsajino-izobraževalnem delu z mladimi.

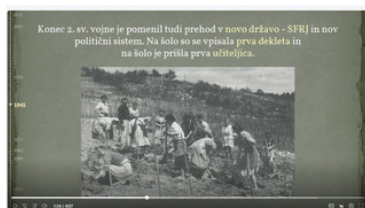

AKTIVNOSTI OB 140-LETNICI

140 LET PONOSA, TRADICIJE IN SKUPNIH KORAKOV

Ob 140-letnici delovanja kot prva samostojna kmetijska šola s slovenskim učnim jezikom ponosno gledamo na svojo bogato tradicijo, ki pa jo najbolj živo ustvarjamo prav z današnjimi idejami, sodelovanjem in povezovanjem. Ob tej visoki obletnici je nastalo kar nekaj posebnih projektov, ki bodo za vedno ostali zapisani v našem spominu.

Poseben podvig je uspel ekipi, ki se je odpravila na večetapni pohod od Slapa pri Vipavi vse do Novega mesta. Pot je bila dolga in zahtevna, a nekaj najbolj vztrajnih učiteljev je prehodilo prav vse zahtevane kilometre ter s tem na najbolj simboličen in srčen način povežalo preteklost s sedanjostjo. V zadnji (5.) etapi so se pohodnikom pridružili tudi dijaki. O dogodku si lahko več preberete v naslednjem članku.

Vsi razredi so si z razredniki ogledali kratki film o zgodovini naše šole, ki jih je popeljal od samih začetkov pa vse do sodobnega utripa, ki ga v šolskih klopeh živimo danes na Sevnem 13.

Vse zgodbe, mejnike, spomine in dosežke pa smo ujeli tudi med knjižne platnice, saj je oktobra 2026 izšla obsežna spominska publikacija, ki bo ostala trajen opomin na dogajanje preteklih let.

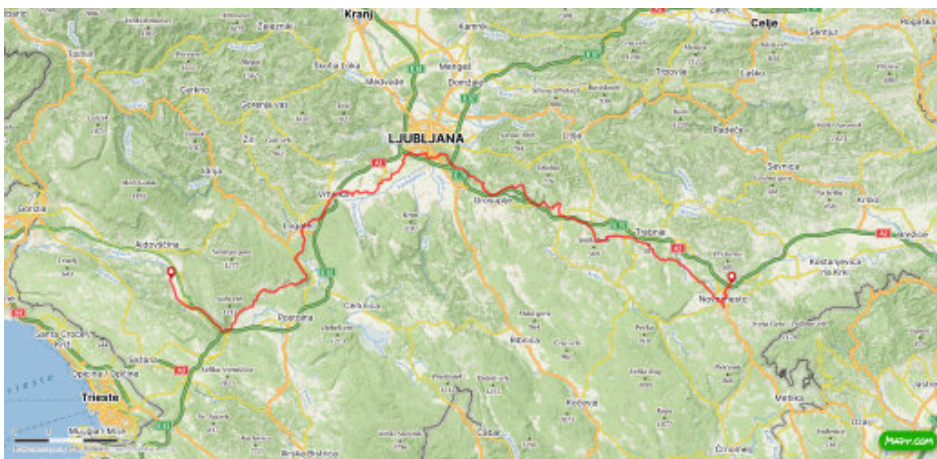
PEŠ PO POTI SELITVE KMETIJSKE ŠOLE GRM S SLAPA PRI VIPAVI DO BAJNOFA

Besedilo: Andreja Bartolj Bele

V letošnjem letu Kmetijska šola Grm in biotehniška gimnazija na Grmu Novo mesto – centru biotehnik in turizma praznuje visok jubilej - 140 let delovanja. Selitev prve slovenske kmetijske šole s slovenskim učnim jezikom (takrat imenovane Vinarska in sadjarska šola) s Slapa pri Vipavi na grad Grm v Novem mestu jeseni leta 1886 je pomenila ključen zgodovinski in logistični mejnik za slovensko kmetijsko šolstvo.

Šola je na Slapu pri Vipavi uspešno delovala 13 let (od leta 1873) v prostorih gradu, ki ga je v brezplačni najem odstopil grof Karl Lanthieri. Kranjski deželni zbor se je za premestitev odločil predvsem zaradi geografske oddaljenosti, saj je Slap pri Vipavi ležal na skrajnem zahodnem robu takratne dežele Kranjske. Bil je preveč izoliran in prometno slabše dostopen za dijake iz osrednjih in vzhodnih delov dežele. Drugi razlog je bila neposredna konkurenca, saj je v bližnji Gorici že delovala podobna močna kmetijska šola, kar je zmanjševalo pritok učencev. Tretji razlog pa je bil ta, da je Dolenjska nujno potrebovala lastno strokovno središče za izobraževanje kmetov in posodobitev poljedelstva, ki je bilo takrat glavni vir preživetja.

Selitev šole je potekala prve dni oktobra 1886, ko je slapenska šola svoja vrata uradno zaprla 30. septembra 1886 po zadnjih izpitih. Takoj zatem se je začela obsežna selitev na Dolenjsko, kjer je kranjski deželni zbor za potrebe šole v Novem mestu odkupil Grad Grm skupaj s pripadajočimi zemljišči. Celoten šolski inventar, strokovna učila, knjižnico ter celo šolsko živino so v oktobru 1886 naložili na vozove in jih z vpregami prepeljali čez Notranjsko v Novo mesto. Selitev in reorganizacijo je vodil priznani strokovnjak za sadjarstvo in vinarstvo Richard Dolenc, ki je bil prvi vodja že na Slapu in je uspešno vodil novomeško šolo vse do svoje upokojitve leta 1907.

Ob pomembnem prazniku šole se je porodila ideja, da 4 učitelji podoživimo pristno selitev šole s Slapa pri Vipavi v Novo mesto. Po cesti je to okrog 140 km. Odločili smo se, da bomo pot selitve šole prehodili. Nanjo smo se odpravili konec septembra in tako na poseben način obeležili pomembno obletnico delovanja Kmetijske šole Grm in biotehniške gimnazije. Ker danes po avtocesti ne moremo potovati peš, smo pot nekoliko podaljšali, zato je bila celotna trasa dolga nekaj več kot 170 km. Prilagodili smo jo tudi pripravljenosti pohodnikov.

Na izhodišču smo se srečali s predsednikom krajevnje skupnosti Slap, gospodom Mitjo Vovkom, ki nam je dal posebno nalogo, ki pa naj v tem trenutku še ostane skrivnost.

PREDSTAVA ABOUT A BOY

Besedilo: aktiv ANJ

V sredo, 20. 5. 2026, je šolska gledališka skupina Bajnof Theatre v okviru praznovanja 140-letnice Kmetijske šole Grm in biotehniške gimnazije premierno uprizorila predstavo About a Boy, ki je nastala na podlagi maturitetnega romana Nicka Hornbyja z istim naslovom. Gre za gledališko-glasbeni dogodek v angleškem jeziku, ki gledalca popelje v svet nenavadnega prijateljstva med glavnima junakoma. Mladi igralci in glasbeniki so s svojim nastopom navdušili tako dijake kot profesorje.

LAND ART V VINOGRADU

Besedilo: Andreja Bartolj Bele

V sredini maja, prav za ledene može, smo pri grmski zidanici na Trški gori izvedli edinstven dogodek, ki smo ga preprosto naslovili: Land Art v vinogradu.

Trška gora je s svojimi vinogradi že sama po sebi prelepa. Ko se povzpnete do cerkvice na vrhu ali malo pod njo, nudi krasne razglede na celo Dolenjsko, predvsem pa na Novo mesto. Na Trški gori je vedno lepo in tam se razteza tudi naš vinograd z zidnico, kjer smo gostil Land Art v vinogradu.

Ideja o Land Artu v vinogradu se je rodila lansko leto na enem od srečanj cvetličarjev v Italiji, kjer se cvetličarji z veseljem udeležijo florističnega festivala Romantica v mestu Bugnara. Pogovor s kolegi iz drugih držav je nanese na lokacije v Sloveniji, kjer bi bilo smiselno in zanimivo izvesti Land Art. Čeprav sprva malo za šalo, je bilo seme odvrženo na plodna tla. V letu, ko Kmetijska šola Grm in biotehniška gimnazija praznuje 140 let delovanja, se je zdelo, da je dogodek več kot primeren za uvod v praznovanje.

Land Art je smer sodobne umetnosti, pri kateri je dovoljena uporaba zgolj in samo naravnih materialov iz okolice, kjer stvaritve nastajajo. V zemeljski ali pokrajinski umetnosti, kot je še drugače poimenovan, umetniški izdelki postanejo del krajine in so prepuščeni propadanju kot ga zapoveduje narava. Land Art se izvaja na prostem, naravna krajina pa je umetnikom oder, medij in glavni material za ustvarjanje. Pri sami izdelavi se ne uporablja nobenih veziv, izjemoma je dovoljena uporaba žarjene žice, konopljne vrvi ali drugih naravnih veziv, ki imajo podobno življenjsko dobo kot materiali, iz katerih se ustvarja. Najbolje pa je, če se z uporabo primernih tehnik izdelave uporablja samo naravni material iz okolice.

Ker se vinograd obrezuje vsako leto, z materialom res nismo imeli težav. Le dovolj zgodaj je bilo treba vinogradnikom razložiti, da rezine letos ne smejo mulčiti, da jo je potrebno shraniti na enem mestu. Tako so dijaki, ki so letos delali v vinogradu, pripravili večino materiala. Za popestritev smo dodali zeleno beko, ki jo na posestvu MIC-a gojimo in uporabljamo za pletenje košar. Ker so beko v preteklosti uporabljali za privezovanje trt k opori, je bila primeren material za umetniško izražanje. Prav so prišla tudi drva, ki so bila zložena ob steni, pokošena trava z regratovimi lučkami, srobot in odsluženi koli za oporo trti.

Izjemen dogodek se je 13. in 14. maja odvijal pri zidanici na Trški gori. Sodelovalo je več držav. Umetniško izražanje je zaznamovalo lovljenje sončnih žarkov med deževnimi epizodami ledenih mož in izjemna energija, s katero so umetniki pripravili stvaritve, ki si zaslužijo pozornost.

Sodelovali so Eric Pannenburg, Jan Poels, Marleen Verschuieren, Marc Van Parijs, Yulia Rutkovskaya, Dr. Sabina Šegula iz Floweracademy.si, Ružka Perišić z dijaki iz Poljoprivredne i šumarske šole Vinkovci ter pobudnica in organizatorka dogodka Andreja Bartolj Bele z dijaki cvetličarji in hortikulturnimi tehnikami Kmetijske šole Grm in biotehniške gimnazije. V veliko pomoč organizatorki je bila Mojca Ramuta, učiteljica praktičnega pouka na naši šoli, Yulii pa je na pomoč priskočila še Maja Mlakar, sicer učiteljica umetnosti.

Delavnica je potekala dva dni. Bila je tudi edinstvena priložnost, da so dijaki med delom in spoznavanjem tehnik izdelave instalacij iz naravnih materialov vadili angleščino, saj so sodelovali kot pomočniki gostom iz tujine. Nastale so zanimive prostorske postavitve, ki so bile izjemen objekt za fotografiranje, obenem pa so slavile vinograd kot kmetijsko površino, ki krajini daje poseben pečat. Trške gore si brez vinogradov res ne moremo predstavljati. Z balkona zidanice je visel ogromen grozd. Zadaž za zidanico je bilo umeščeno stilizirano srce, narejeno iz vencev. Venci so sestavljali tudi postavitev na kolih. Poganjek trte je bil ujet v gnezdo iz vej. Na stebrih na začetku vrst sta bila dva velika zapredka gosenic, na ograji pa napis Grm 140 let. Med instalacijami se je znašel tudi metulj in še eno srce. Celo mizico iz bek in streho smo naredili. V vinogradniškem stilu pa so tudi korita z rožami.

Gostje so si seveda ogledali Novo mesto, ki jih je očaralo. Še posebej so bili navdušeni nad Otočcem, kjer so se v parku že rojevale nove umetniške ideje. Ker se ledeni možje niso želeli izogniti tradiciji, so na dan prihoda goste postregli z dežjem, na Gorjancih in na Gačah je celo padal sneg. Vendar pa je za čas delavnic oba dva dneva sijalo sonce, kot da smo ga naročili prav za ta dogodek. Gostje so prenočevali v zidanici in ko so se zjutraj zbudili v umito jutro, se niso mogli načuditi razgledu na celo Dolenjsko, Gorjance, Gače in predvsem Novo mesto. Tako je celo vreme sodelovalo, da je dober glas segel v deveto vas in še dlje, vse do Belgije, Nizozemske in na jug do Slavonije. Dogodek je bil več kot uspešno izpeljan.

TEDNI VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA 2026 NA GRMU: SLOVENIJA, UČEČA SE DEŽELA

Besedilo: Katja Hrastar Belšak, koordinatorica Tednov vseživljenjskega učenja 2026

Tedni vseživljenjskega učenja (TVU) so že vrsto let najvidnejša vseslovenska kampanja na področju izobraževanja in učenja, ki jo vodi Andragoški center Slovenije. Letošnja izvedba je potekala pod sloganom »Slovenija, učeča se dežela«.

Med 8. majem in 14. junijem 2026 smo tako na Kmetijski šoli Grm in biotehniški gimnaziji pripravili deset raznolikih dogodkov, na katerih je sodelovalo približno 110 udeležencev različnih generacij. Z izkustvenimi delavnicami in aktivnostmi v naravi smo dokazali, da lahko dragoceno znanje pridobivamo in obogatimo tudi zunaj učilnice – v gozdu, vinogradu, ob potoku, na travniku ali na ustvarjalnih delavnicah. Takšne vsebine bogatijo naša znanja, razvijajo praktične spretnosti, spodbujajo ustvarjalnost ter krepijo povezanost z naravo in trajnostnim načinom življenja.

Prvi dogodek, Netopirsko mreženje v sodelovanju s Slovenskim društvom za proučevanje in varstvo netopirjev (SDPVN), je udeležence popeljalo v skrivnostni svet nočnih letalcev. Po zanimivem predavanju učiteljice Lee Likozar Turk o slovenskih vrstah netopirjev in njihovih posebnostih so se udeleženci odpravili do potoka Lešnica, kjer so skupaj s člani SDPVN postavili posebne mreže. Večer je bil uspešen, saj so ujeli tri netopirje, jih izmerili, stehali in nato nepoškodovane vrnili v naravo. Posebno doživetje je bilo poslušanje njihovih eholokacijskih klicev z ultrazvočnimi detektorji.

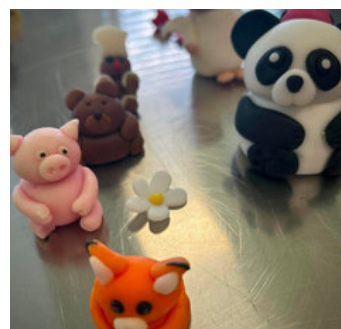
Na delavnici Domače obrti: enostavni izdelki iz slame, ki jo je vodila učiteljica Helena Jožica Košmerlj, so udeleženci obudili del tradicije naših prednikov. Najprej so spoznali, kako nastane primerna slama za pletenje, nato pa so iz nje izdelovali preproste dekorativne in uporabne izdelke. Delavnica je pokazala, da so stare rokodelske spretnosti še vedno zanimive in uporabne tudi danes.

Posebno poglavje letošnjih TVU je predstavljala mednarodna delavnica Land Art v vinogradu na Trški gori, pod vodstvom učiteljice Andreje Bartolj Bele. V vinogradu pri šolski zidanici so umetniki in dijaki iz Slovenije, Belgije, Nizozemske in Hrvaške ustvarjali umetniške instalacije iz naravnih materialov, ki jih ponuja okolica. Rozge vinske trte, beka, trava, les in drugi materiali so se pod spretnimi rokami ustvarjalcev spremenili v velike grozde, srca, gnezda, metulje in druge zanimive umetniške podobe. Delavnica je bila tudi odlična priložnost za mednarodno sodelovanje in uporabo angleščine v praksi.

V okviru dogodka Land Art v vinogradu – vodeni ogled so obiskovalci lahko nastajajoča dela spoznali še nekoliko drugače. Umetniki so predstavili svoje ideje, razložili pomen posameznih instalacij in obiskovalcem približali umetnosti, ki uporablja izključno naravne materiale in je tesno povezana z okoljem, v katerem nastaja.

Ljubitelji slaščičarstva so pod vodstvom učiteljice Marice Drmaž uživali na kulinarčni delavnici Ustvarjanje dekoracije iz sladkorne modelirne mase. Naučili so se izdelovati cvetove, figurice, listke in druge dekoracije za torte. Poleg novih tehnik so spoznali različne vrste modelirnih mas, uporabo pripomočkov ter pravila oblikovanja in sušenja izdelkov.

Vse bolj pomembno področje trajnosti je bilo predstavljeno na delavnici Oživimo rabljen tekstil, ki jo je vodila učiteljica Helena Jožica Košmerlj. Udeleženci so se naučili, kako lahko stare majice, rjuhe ali poškodovana oblačila dobijo novo uporabno vrednost. Iz odsluženega tekstila so nastali zanimivi in uporabni izdelki, ob tem pa so se zamislili tudi o količini tekstilnih odpadkov, ki jih ustvarjamo.

Malo drugačno izkušnjo je ponudila delavnica Gozdna pedagogika. V bližnjem gozdu so udeleženke pod vodstvom učiteljice Sabine Nemanič raziskovale naravo z vsemi čutili, opazovale dogajanje v gozdu ter se skozi različne aktivnosti učile o pomenu gozdnih ekosistemov. Delavnica je poudarjala pomen čuječnosti, sprostitev in povezanosti z naravo, ki jo v hitrem tempu vsakdana pogosto zanemarimo.

Na ustvarjalnici Cvetlični šopki iz travniških rastlin, ki jo je vodila učiteljica Andreja Bartolj Bele, so dokazali, da najlepše cvetje pogosto najdemo kar na bližnjem travniku. Udeleženci so si rastline najprej nabrali sami, nato pa se naučili pravilne priprave cvetja in izdelave šopkov v spiralni tehniki. Ob koncu so svoje pisane šopke ponosno odnesli domov.

Dogodek Užitne rastline iz narave, ki je potekal pod budno taktirko učiteljice Andreje Bartolj Bele, je združil raziskovanje narave in kulinariko. Na terenu so udeleženci spoznavali užitne, zdravilne in tudi strupene rastline. Nabrane rastline so nato uporabili za pripravo preproste divje malice. Ugotovili so, da lahko narava ponuja veliko več okusov, kot si pogosto predstavljamo.

Z zadnjim dogodkom, ustvarjalnico Nakit iz cvetja, je učiteljica Andreja Bartolj Bele dodala piko na našemu ustvarjalnemu duhu. Iz aluminijaste žice, perlic ter svežega in suhega cvetja so nastajale unikatne zapestnice in ogrlice. Vsak izdelek je bil drugačen in je odražal ustvarjalnost posameznega udeleženca.

Odzivi udeležencev (otrok, dijakov, staršev, naših zaposlenih in zunanjih obiskovalcev) so bili izjemno pozitivni. Največkrat so poudarili sproščeno vzdušje, praktično naravnost delavnic in strokovnost ter navdušenje izvajalk, ki so svoje znanje delile s posebno energijo. Tedni vseživljenjskega učenja 2026 so tako ponovno dokazali, da je najboljšo učenje tisto, ki ga doživimo, preizkusimo in ustvarimo sami.

VADBA ZA DOBRO POČUTJE

Besedilo: Irena Kurajić; Fotografiji: Irena Kurajić, Andreja Bartolj Bele

V septembru 2026 smo na Grmu Novo mesto začeli že s četrto zaporedno sezono rekreacije, ki smo jo poimenovali VADBA ZA DOBRO POČUTJE. Gre za obliko druženja učiteljev in drugih zaposlenih, ki poteka vsak četrtek od septembra do konca marca v šolski telovadnici od 14.15 do 15.20. Vadba v osnovi združuje dihalne vaje ter vaje za večjo gibljivost sklepov in prožnost mišic. To, kar jo dela posebno, je somatski pristop. Z njim se naučimo zavestno gibati in sprostiti telo. Vsako srečanje zaključimo s poglobljeno meditacijo, med katero se povežemo s seboj in skupino, obenem pa krepimo našo pozornost v danem trenutku.

Vadba je namenjena izboljšanju počutja vseh zaposlenih in zmanjšanju kroničnih bolečin, s katerimi se sooča vsak od nas – jih pa lahko z lastno aktivnostjo močno omilimo. Seveda se med vadbo vsak od nas sreča tudi z lastnimi telesnimi omejitvami. Te lažje premagamo s smehom in dobro voljo, ki je v skupini ne manjka. Za piko na i pa nas je naša sodelavka Andreja Bartolj Bele, vodnica Planinske zveze Slovenije, tudi letos povabila, da se pridružimo šolski planinski skupini GRMSKI POHODNIKI.

V ponos nam je, da smo ena redkih šol v Sloveniji, kjer zaposleni samoiniciativno redno skrbimo za lastno zdravje in organiziramo lastno rekreacijo na delovnem mestu. Pri tem se na tem mestu iskreno zahvaljujemo vodstvu Grma Novo mesto – centra biotehnike in turizma, ki nas pri naših pobudah podpira od samega začetka.

GRMSKI POHODNIKI

Besedilo in fotografija: Andreja Bartolj Bele

V šolskem letu 2025/26 smo ustanovili pohodniško sekcijo Grmski pohodniki, ki deluje pod okriljem PD Krka Novo mesto in je hkrati tudi nadgradnja sprostitevne dejavnosti Vadbna za dobro počutje. Slednjo izvaja Irena Kurajić, ki je bila hkrati ena izmed pobudnic ustanovitve pohodniške skupine.

V lanskem šolskem letu smo si zadali za cilj, da izvedemo 5 pohodov, na katere so bili povabljeni učitelji in njihovi družinski člani ter prijatelji, pa tudi dijaki. Osnovna ideja, da bomo ljubitelji narave in gora skupaj hodili na pohode, ostaja, saj nam je neformalno druženje tako učiteljev kot dijakov zelo pomembno.

Pohodniki smo se najprej sprehodili po neposredni okolici šole. 11. 10. 2025 smo si ogledali Trško goro in skrite koticke ob njenem vznožju. Pohoda se je na lepo sobotno dopoldne udeležilo 20 udeležencev.

15. 11. 2025 smo se pridružili PD Krka Novo mesto in skupaj z njimi obiskali eno najlepših poti v Istri, in sicer Pot 7 slapov. Pohoda se je udeležilo 17 udeležencev iz naše planinske skupine.

31. 1. 2026 nas je 20 pohodnikov odšlo v Italijo, kjer smo najprej prehodili pot Napoleonika iz Opčin do Marijinega svetišča na Vejni, nato smo se spustili do gradu Miramare, kjer smo si ogledali park. Avtobus nas je zatem odpeljal v Devin, kjer smo obiskali še znano Rilkejevo pot od Devina do Sesljana.

14. 3. 2026 se nas je 9 odpravilo na Mirno goro v Beli krajini. Zadnji pohod pa smo izvedli samo trije udeleženci, ki smo namesto v soboto, 16. 5. 2026, ko je padal dež, odšli na pohod en dan kasneje, torej 17. 5. 2026. In ker je bilo po dežju, smo imeli čudovit razgled na vse strani.

V šolskem letu 2026/27 bomo dejavnost nadaljevali in nadgradili. Na ta način bomo spoznavali številne prelepe koticke naše domovine in okolice.

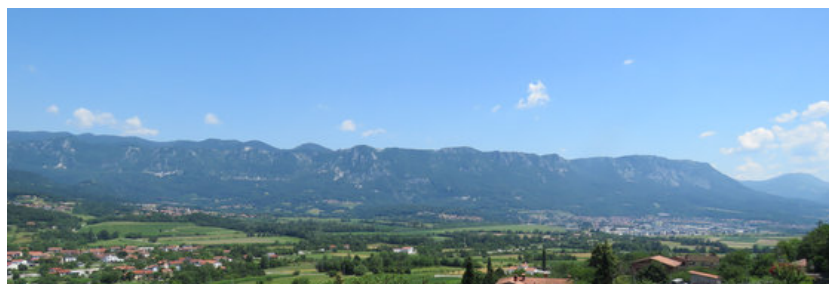
PO SLEDEH NAŠIH KORENIN

Besedilo: Neva Vrčko Novak; Fotografiji: Andreja Bartolj Bele

Ob jubilejnem letu smo se zaposleni Grma Novo mesto – centra biotehnike in turizma 25. in 26. junija 2026 odpravili na dvodnevno strokovno ekskurzijo po Vipavski dolini, Goriški in Trstu. Tokratna pot je imela poseben pomen, saj smo obiskali kraje, kamor segajo začetki Kmetijske šole Grm in biotehniške gimnazije. Matična kmetijska šola je bila namreč leta 1873 ustanovljena na Slapu pri Vipavi, zato je bil obisk teh krajev lep poklon naši bogati tradiciji in izvoru.

Na poti smo raziskali srednjeveški Vipavski Križ, spoznali ganljive zgodbe aleksandrinskih v Prvačini ter se sprehodili po goriškem predoru Bombi, ki se ponaša z največjo digitalno galerijo v Evropi. Drugi dan smo si ogledali frančiškanski samostan na Kostanjevici nad Novo Gorico z znamenito Škrabčevo knjižnico in grobnico Burbonov, nato pa nadaljevali do gradu Miramare. Zaključili smo s sprehodom po ulicah Trsta, kjer smo uživali v živahnem mestnem utripu, pogledu na morje in italijanski kulinariki. Ekskurzija nam je ponudila veliko zanimivih zgodb in priložnosti za druženje. Hkrati pa nas je spomnila, da ima naša šola trdne korenine, na katerih že skoraj stoletje in pol uspešno uresničuje svoje poslanstvo.

PRENOVA STOLOV

Besedilo: Maja Mlakar

V zimskih mesecih so dijaki programa pomočnik v biotehniki in oskrbi okrasili stole v učilnici na posestvu. Ob 140-letnici šole je idejo podala učiteljica Helena Jožica Košmerlj. Starejše stole so najprej zbrusili v lesarski delavnici, nato pa so jih porisali z narodnimi motivi. Narodni motivi so bili pripravljeni v razmerju 1:1, da so jih dijaki direktno prerisali s svinčnikom, nato pa s pirografom vrisali v naslonjala stolov. Čestitke za uspešno dokončano delo in celostno podobo učilnice.

ZABAVNI KOTIČEK

Pripravili: Sonja Golob in Neva Vrčko Novak

GRMSKI IZZIV: ALI POZNAŠ SVOJO/NAŠO ŠOLO?

1. ZAKAJ SE NAŠA ŠOLA IMENUJE KMETIJSKA ŠOLA GRM?

- a) Ker se dijaki ves čas učijo med grmovjem.
- b) Ker mora vsak dijak na začetku šolanja posaditi svoj grm.
- c) Ker je šola včasih imela svoje prostore na Gradu Grm.
- d) Ker se ulica pod Trško goro imenuje Grmska.

2. KDAJ JE BILA USTANOVLJENA NAŠA ŠOLA?

- a) Istega leta, kot so začeli prodajati Coca-Colo.
- b) Istega leta, kot je poletel prvi cepelin.
- c) Istega leta, ko je iz jame prilezel prvi pračlovek (neandertalec).
- d) Istega leta, kot se je rodil John Deere.

3. KOLIKO DIJAKOV JE BILO VPISANIH NA KMETIJSKO ŠOLO GRM IN BIOTEHNIŠKO GIMNAZIJO V ŠOLSKEM LETU 2025/2026?

- a) približno 610 dijakov
- b) približno 720 dijakov
- c) točno 695 dijakov
- d) skoraj 890

4. KAKO SE PIŠE NAŠA RAVNATELJICA KMETIJSKE ŠOLE GRM IN BIOTEHNIŠKE GIMNAZIJE (MARJANA)?

- a) Golob
- b) Kos
- c) Sinica
- d) Vrabec

ČRKOVNA PREMETANKA

Sestavi pravilni besedi.

ANČGIRM - _____

ZUOMJARPNE - _____

REBUS

S kombiniranjem slik in besed v spodnjem rebusu odkrij skriti šolski slogan.

SKENIRAJ ZA REŠITEV:

LOV NA RAZLIKE

Dve podobi grmskega grba sta na prvi pogled enaki, vendar pozor – le levi grb je pravi, v desnega pa se je prikradlo 5 napak. Najdi jih!

ZGODOVINA KMETIJSKE ŠOLE GRM IN BIOTEHNIŠKE GIMNAZIJE

1873

USTANOVITEV MATIČNE ŠOLE NA SLAPU

Korenine šole izvirajo v leto 1873, ko je bila na Slapu pri Vipavi ustanovljena matična kmetijska šola.

1886

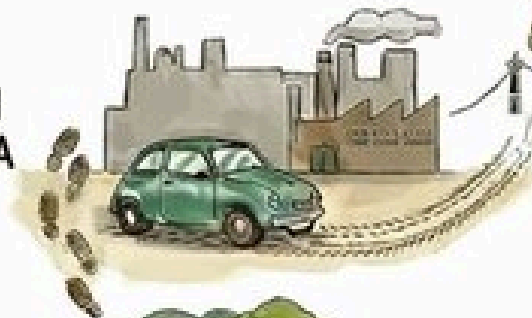
ZAČETKI NA GRADU GRM (Dolenjska)

Zametki kmetijskega izboraževanja na Dolenjskem. Sola je skoraj stoletje delovala na Gradu Grm.

1983

ZARADI RAZVOJA INDUSTRIJE MOTORNH VOZIL (IMV) IN ŠIRJENJA INDUSTRIJSKE DEJAVNOSTI...

Zaradi razvoja IMV in širjenja industrijskih dejavnosti...

2007

NASTANEK CENTRA GRM NOVO MESTO

PRESELITEV POD TRŠKO GORO

...je prišlo do preselitve šole na novo lokacijo pod Trško goro.

Kmetijska Sola Grm in biotehniška gimnazija

Srednja Sola za gostinstvo in turizem

Višja strokovna Sola

Dijaški in Studentski dom

MEDPODJETNIŠKI
IZOBRAŽEVALNI
CENTER

YHMAOITNA
PINTOCTALE
NA OLAV

